

Facken
inom
industrin

GLOBALA ARBETSKRAFTSKOSTNADER 2025

Tillverkningsindustrin 1998-2025

September 2026

Förord

Rapporten ”Globala arbetskraftskostnader – tillverkningsindustrin 1998–2025” ingår i Facken inom industrins rapportserie om arbetskraftskostnader inom tillverkningsindustrin i olika länder. Rapporten beskriver dels nivån på arbetskraftskostnaderna 2025, dels utvecklingen under perioden 1998–2025. Perioden 1998–2025 är vald med anledning av att det första Industriavtalet undertecknades 1997 och kom att tillämpas i 1998 års avtalsrörelse. Industriavtalet har utvecklats och omförhandlats två gånger, 2011 och 2016. Perioden 1998–2025 sammanfaller således med de 28 år då Industriavtal påverkat utvecklingen av löner och arbetskraftskostnader i Sverige.

Ett omfattande arbete inför rapporten har varit att samla in statistik och bedöma kvaliteten på olika källor. Grundmaterialet till den statistik som används kommer från olika källor och därmed finns alltid risk att materialet inte är helt likvärdigt mellan olika länder. Dessutom görs kontinuerligt större och mindre revideringar och uppdateringar av materialet. De nivåer på arbetskraftskostnaderna som anges i kronor per timme och de förändringstal som ofta anges med en decimal noggrannhet bör därför tolkas med viss försiktighet. Det är ändå vår bedömning att innehållet i rapporten ger en någorlunda korrekt bild av nivåer och utvecklingstal över tid. I rapporten används Eurostat Labour Cost Survey som källa för de europeiska länderna. För utomeuropeiska länder används OECD:s databas STAN (STructural ANalysis Database). För en utförligare beskrivning av källor, definitioner och metoder hänvisas till kapitel 9.

Rapporten har utarbetats av Martina Aksberg, omvärldsanalytiker på Facken inom industrins kansli.

Denna rapport och fler rapporter finns att hämta på www.fackeninomindustrin.se

*Erica Sjölander
Kanslichef
Facken inom industrin
September 2026*

INNEHÅLL

1. SAMMANFATTNING	1
2. ARBETSKRAFTSKOSTNADEN	5
3. ARBETSKRAFTSKOSTNADERNAS UTVECKLING Nationell valuta.....	9
4. VÄXELKURS	14
5. ARBETSKRAFTSKOSTNADERNAS UTVECKLING Gemensam valuta	16
6. RELATIV ARBETSKRAFTSKOSTNAD	22
7. KONSUMENTPRISERNAS UTVECKLING	30
8. REALA ARBETSKRAFTSKOSTNADER.....	35
9. KÄLLOR, DEFINITIONER OCH METODER.....	39

1. SAMMANFATTNING

Denna rapport behandlar arbetskraftskostnaderna i tillverkningsindustrin i olika länder. De svenska arbetskraftskostnadernas nivå och utveckling studeras ur ett internationellt perspektiv. Utvecklingen jämförs över tid, både i nationell och gemensam valuta. Tidsperioden som studeras är 1998–2025 och i vissa fall presenteras också en uppdelning i delperioderna 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025.

I rapporten studeras också, i två olika kapitel, utvecklingen av växelkurser och priser. Med dessa kapitel som grund beskrivs utvecklingen av den svenska tillverkningsindustrins relativa arbetskraftskostnad och de reala arbetskraftskostnadernas utveckling i olika länder. Det avslutande kapitlet innehåller en sammanställning av de källor som använts samt en beskrivning av tillvägagångssättet vid framtagandet av rapportens beräkningar.

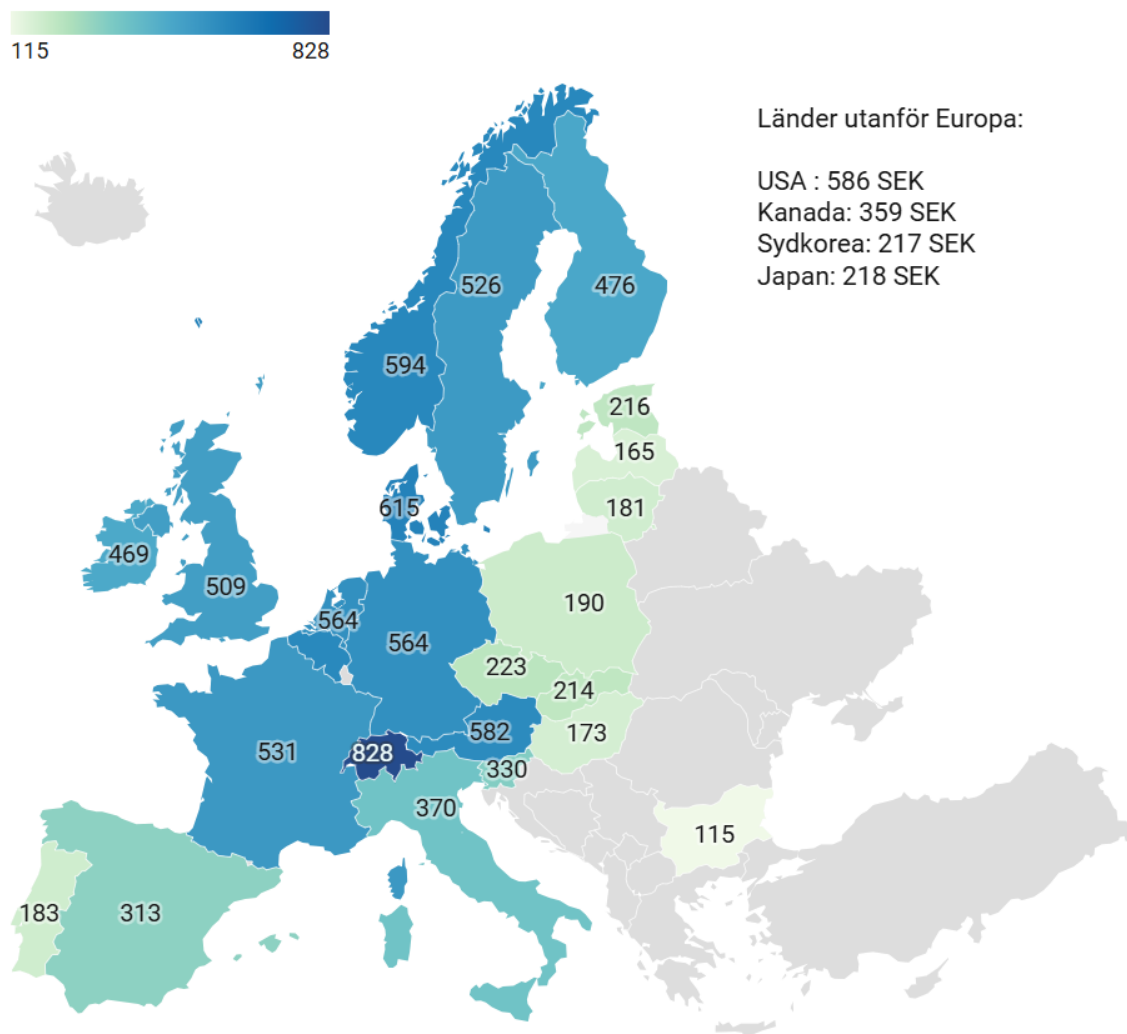
I rapporten används genomgående begreppet arbetskraftskostnad och inte lön. Skälet till detta val är att det är det mest intressanta begreppet ur ett konkurrenskraftsperspektiv. Hur stor del av arbetskraftskostnaderna som utgörs av lön respektive andra kostnader för exempelvis socialförsäkringar, avtalspensioner med mera varierar beroende på hur de sociala systemen ser ut i olika länder.

Nivån på arbetskraftskostnad

Arbetskraftskostnaden i svensk tillverkningsindustri var 2025 i genomsnitt 526 SEK per timme. Det placerar Sverige på plats tre i Norden och något under det västeuropeiska genomsnittet vid rangordning av de västeuropeiska länderna utifrån nivån på arbetskraftskostnaderna.

De svenska arbetskraftskostnaderna var 2025 lägre än i Frankrike, Nederländerna, Tyskland, Österrike, Belgien, Norge, Danmark och Schweiz. Sverige uppvisade dock avsevärt högre arbetskraftskostnader än de central- och östeuropeiska länderna och högre än alla jämförelseländer utanför Europa med undantag för USA.

Arbetskraftskostnader i tillverkningsindustrin 2025

Källa: Eurostat LCI/LCS, OECD STAN/MEI och Riksbanken. Skapad med Datawrapper.

Arbetskraftskostnadernas utveckling, nominellt och i gemensam valuta

Arbetskraftskostnaderna i Sverige ökade med i genomsnitt 3,2 procent per år under perioden 1998–2025. Det är högre än i Västeuropa, där ökningstakten var 2,9 procent årligen. Bland de västeuropeiska länderna hamnar Norge i topp med 4,6 procent och Tyskland i botten med 2,4 procent per år.

I alla västeuropeiska länder utom Tyskland var arbetskraftskostnadernas ökningstakt högre under perioden 1998–2012 än under 2013–2019. Jämfört med den föregående perioden var utvecklingen snabbare under perioden 2020–2024 i alla länder i Västeuropa. 2025 har ökningstakten stannat kvar omkring denna högre nivå i flertalet länder. Under 2025 ökade de svenska arbetskraftskostnaderna med 3,4 procent, vilket placerar Sverige på den undre halvan vid rangordning av de västeuropeiska länderna. I Västeuropa ökade arbetskraftskostnaderna med 3,8 procent och i Tyskland med 2,0 procent.

Nedanstående tabell visar en sammanställning av arbetskraftskostnadsutvecklingen i Sverige, Tyskland och Västeuropa under olika perioder, nominellt och i gemensam valuta.

Arbetskraftskostnad

	1998– 2025	1998– 2012	2013– 2019	2020– 2024	2025
Nominellt					
Sverige	3,2	3,6	2,6	2,8	3,4
Tyskland	2,4	2,2	2,5	3,1	2,0
Västeuropa	2,9	3,1	1,9	3,5	3,8
Gemensam valuta					
Sverige	3,2	3,6	2,6	2,8	3,4
Tyskland	3,4	2,3	5,4	4,7	-1,3
Västeuropa	3,7	3,2	4,4	4,8	0,4

Vid jämförelse av arbetskraftskostnadernas utveckling i gemensam valuta beaktas även växelkurseffekten. Dessa jämförelser ger därmed en delvis annorlunda bild än mätt i nationell valuta. Sett över hela perioden, 1998–2025, ökade de västeuropeiska arbetskraftskostnaderna med 3,7 procent per år mätt i gemensam valuta. Skillnaden mellan den svenska och västeuropeiska utvecklingen var därmed -0,5 procentenheter, vilket kan jämföras med skillnaden mätt i nationell valuta, som uppgick till 0,3 procentenheter. För både Tyskland och Västeuropa i sin helhet, var utvecklingen ungefär lika snabb mätt i nationell som i gemensam valuta under den första perioden 1998–2012. Både 2013–2019 och 2020–2024 var utvecklingen snabbare mätt i gemensam valuta. Under 2025 ökade de tyska och västeuropeiska arbetskraftskostnaderna långsammare mätt i gemensam valuta. I de central- och östeuropeiska länderna ökade arbetskraftskostnaderna generellt sett i betydligt snabbare takt än i de västeuropeiska länderna.

Relativ arbetskraftskostnad

Norges relativa arbetskraftskostnad har stigit jämfört med 1998, och var 2025 ungefär 13 procent högre än den svenska nivån. Även i Danmark har den relativa arbetskraftskostnaden ökat och var 17 procent högre än den svenska vid slutet av perioden. Arbetskraftskostnaderna i finsk industri har bortsett från 2009 befunnit sig något under den svenska nivån hela perioden 1998–2025. 2025 var den 10 procent lägre än den svenska arbetskraftskostnaden.

Tysklands arbetskraftskostnad var på ungefär samma nivå som eller något över den svenska till och med 2009. Därefter var arbetskraftskostnaden i svensk industri något högre än den tyska till och med 2017. 2018–2022 befann sig arbetskraftskostnaden i tysk industri relativt nära den svenska nivån för att därefter stiga. 2025 var den sju procent över den svenska nivån enligt Eurostat LCS. Arbetskraftskostnaden i fransk industri har varit något lägre än den svenska nästan hela perioden, men har stigit de senaste åren. 2025 befann sig de franska arbetskraftskostnaderna på ungefär samma nivå som de svenska. Storbritanniens relativa arbetskraftskostnad har under hela perioden varit lägre än den svenska. Den lägsta nivån i förhållande till Sverige uppmättes 2013 då

arbetskraftskostnaden låg 33 procent under, men sedan dess har trenden varit positiv. 2025 låg den brittiska arbetskraftskostnaden tre procent under den svenska.

Arbetskraftskostnadernas reala utveckling

De reala arbetskraftskostnaderna i svensk tillverkningsindustri ökade med 1,2 procent per år under perioden 1998–2025 (beräknat med harmoniserat konsumentprisindex, HIKP, som inflationsmått). Det är väsentligt högre än den årliga utvecklingstakten i Västeuropa och Tyskland, som var 0,8 respektive 0,5 procent.

Arbetskraftskostnad

	1998– 2025	1998– 2012	2013– 2019	2020– 2024	2025
Realt					
Sverige (HIKP)	1,2	2,0	1,4	-1,0	0,7
Tyskland	0,5	0,7	1,3	-0,9	-0,3
Västeuropa	0,8	1,2	0,7	-0,4	1,4

I Central- och Östeuropa samt Sydkorea har utvecklingen av de reala arbetskraftskostnaderna över lag varit snabbare än i Sverige. Utvecklingen i Sverige har varit snabbare än i USA, Kanada och Japan under största delen av perioden.

2. ARBETSKRAFTSKOSTNADEN

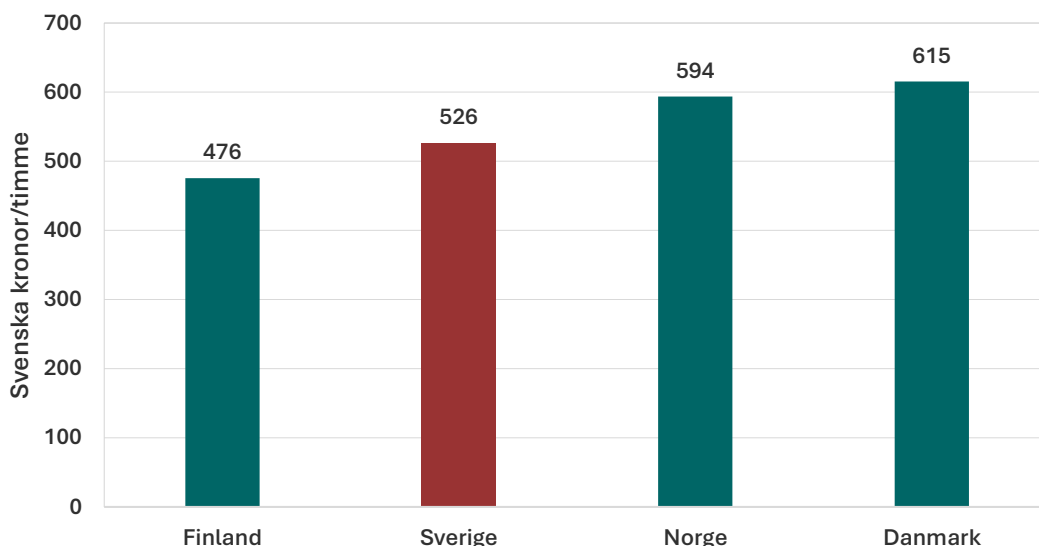
Kapitel två innehåller uppgifter om nivån på de genomsnittliga arbetskraftskostnaderna i tillverkningsindustrin i olika länder. Uppgifter om de olika ländernas arbetskraftskostnadsnivåer inhämtas i nationell valuta och omräknas till svenska kronor med årets genomsnittliga växelkurs.

Norden

Diagram 2.1 visar att arbetskraftskostnaden för en anställd i svensk tillverkningsindustri i genomsnitt var 526 svenska kronor (SEK) per timme 2025. Danmark hade högst arbetskraftskostnad i Norden medan Finland hade lägst.

Arbetskraftskostnaderna i Sverige har ökat från 509 kronor till 526 kronor mellan 2024 och 2025. Sverige är det nordiska land som hade näst lägst arbetskraftskostnad 2025.

Diagram 2.1 Arbetskraftskostnad 2025, Norden

Källa: Eurostat Labour Cost Survey, Eurostat Labour Cost Index, Riksbanken och egna beräkningar

Västeuropa

Vid rangordning av de västeuropeiska länderna utifrån nivån på arbetskraftskostnaderna 2025 hamnar Schweiz¹ i topp. Sverige befinner sig på den undre halvan med en arbetskraftskostnad på 9 kronor under det västeuropeiska genomsnittet². De finska arbetskraftskostnaderna befinner sig under den svenska nivån. Frankrike, Nederländerna, Tyskland, Österrike, Belgien, Norge, Danmark och Schweiz hade samtliga högre arbetskraftskostnader än Sverige.

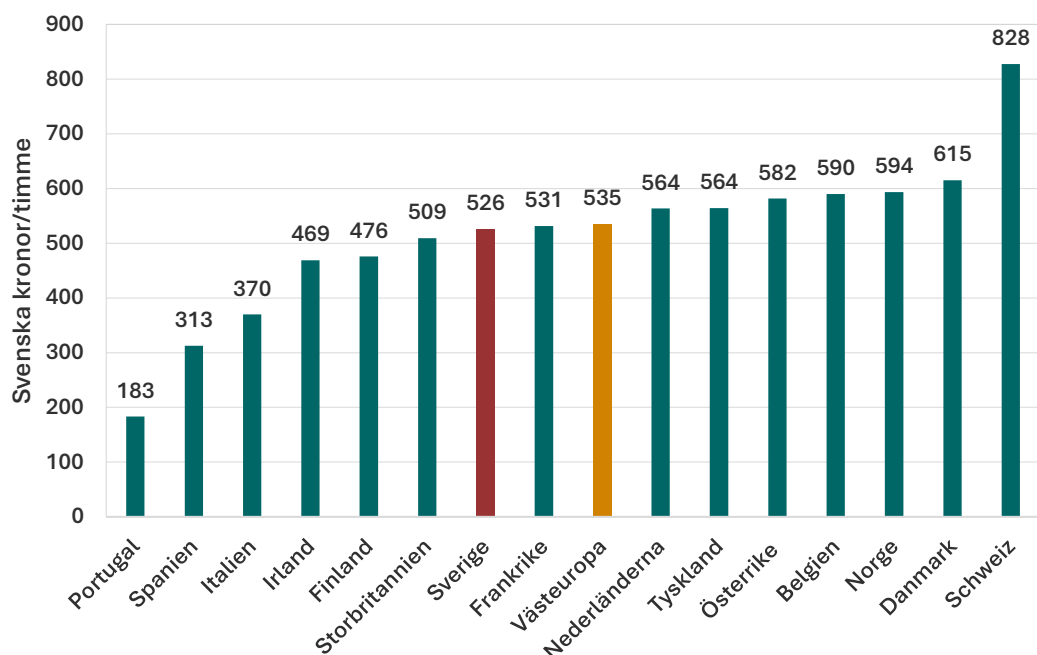
Skillnaden i arbetskraftskostnad mellan olika länder är framträdande (diagram 2.2). Arbetskraftskostnaden i Schweiz är 4,5 gånger så hög som i Portugal, som är det västeuropeiska land som har lägst arbetskraftskostnad. Norge, Belgien

¹ Den senast tillgängliga arbetskraftskostnadsnivån för Schweiz avser 2016. Nivån 2025 har uppskattats genom framräkning med ökningstal från OECD Economic Outlook (Schweiz saknas i databasen OECD MEI som använts för framräkning av övriga länder som inte omfattas av statistiken från Eurostat).

² KIX-vägt

och Danmark uppvisar nästan dubbelt så höga arbetskraftskostnader per timme som Spanien.

Diagram 2.2 Arbetskraftskostnad 2025, Västeuropa

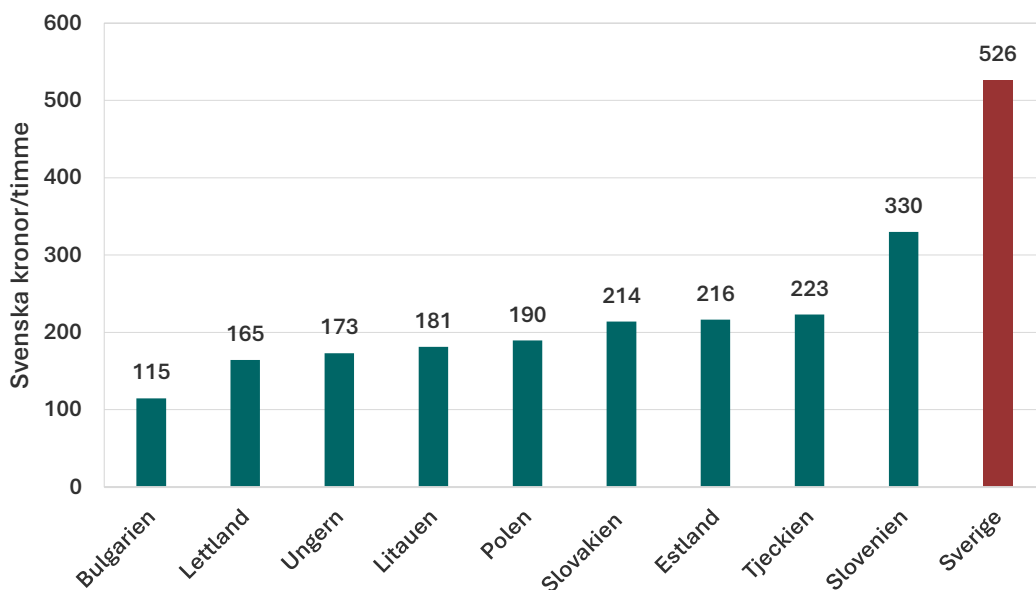
Källa: Eurostat Labour Cost Survey, Eurostat Labour Cost Index, Riksbanken och egna beräkningar *Den senast tillgängliga arbetskraftskostnadsnivån för Storbritannien avser 2016. Nivån 2025 har uppskattats genom framräkning med ökningstal från Average Labour Compensation per Hours worked (ALCH) som inhämtas från Office for National Statistics.

Central- och Östeuropa³

Jämförelsen mellan arbetskraftskostnaderna i Sverige och de central- och östeuropeiska länderna visar att arbetskraftskostnaderna i Sverige var betydligt högre (diagram 2.3). Det finns också stora skillnader mellan de central- och östeuropeiska länderna. Till exempel var arbetskraftskostnaden i Slovenien ungefär tre gånger så hög som i Bulgarien och dubbelt så hög som i Lettland. Samtidigt var arbetskraftskostnaden i Slovenien bara drygt 60 procent av både den svenska och den västeuropeiska nivån.

³ Andelen tjänstemän är betydligt högre i Sverige än i de östeuropeiska länderna vilket påverkar jämförelsen. Vid jämförelse mellan arbetare i direkt produktion blir skillnaderna inte lika stora men ändå betydande. Det gäller även vid jämförelse med en del länder utanför Europa.

Diagram 2.3 Arbetskraftskostnad 2025, Central- och Östeuropa

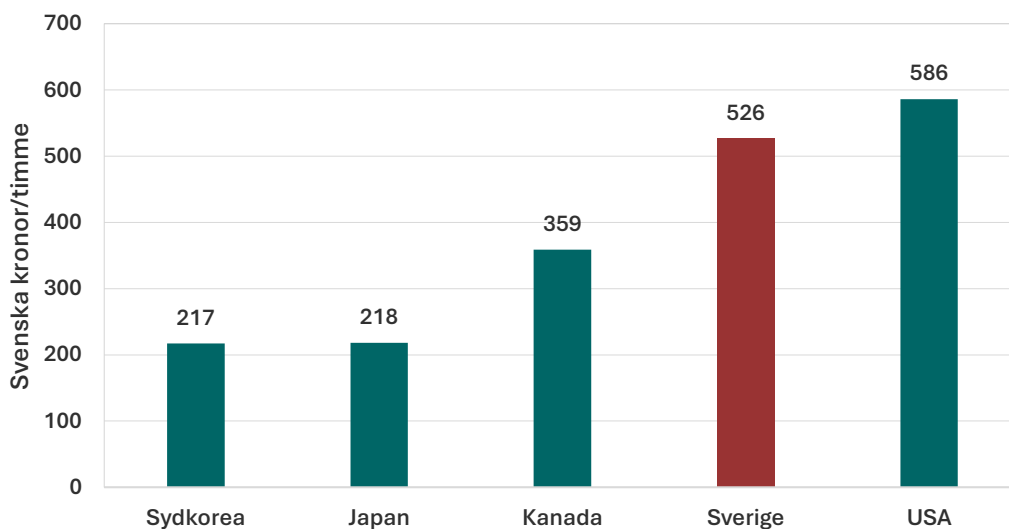

Källa: Eurostat Labour Cost Survey, Eurostat Labour Cost Index, Riksbanken och egna beräkningar

Länder utanför Europa

I diagram 2.4 jämförs arbetskraftskostnaden i Sverige med arbetskraftskostnaderna i ett urval länder utanför Europa. Det framgår att arbetskraftskostnaderna i alla jämförelseländer utanför Europa, utom USA, var lägre än i Sverige 2025.

Diagram 2.4 Arbetskraftskostnad 2025, länder utanför Europa

Källa: OECD STAN, OECD MEI, Eurostat Labour Cost Survey, Eurostat Labour Cost Index, Riksbanken och egna beräkningar.

Arbetskraftskostnaderna i USA och Kanada är på liknande nivå som i de västeuropeiska länderna, medan de japanska och sydkoreanska arbetskraftskostnaderna är lägre än i alla västeuropeiska länder undantaget Portugal.

Sammanfattning

Arbetskraftskostnaden i svensk tillverkningsindustri var i genomsnitt 526 SEK per timme 2025. Det placerar Sverige på plats tre i Norden och på den undre halvan vid rangordning av de västeuropeiska länderna utifrån nivån på arbetskraftskostnaderna.

De svenska arbetskraftskostnaderna var 2025 lägre än i Frankrike, Nederländerna, Tyskland, Österrike, Belgien, Norge, Danmark, USA och Schweiz. Sverige hade dock betydligt högre arbetskraftskostnader än de central- och östeuropeiska länderna samt Japan, Kanada och Sydkorea.

3. ARBETSKRAFTSKOSTNADERNAS UTVECKLING

Nationell valuta

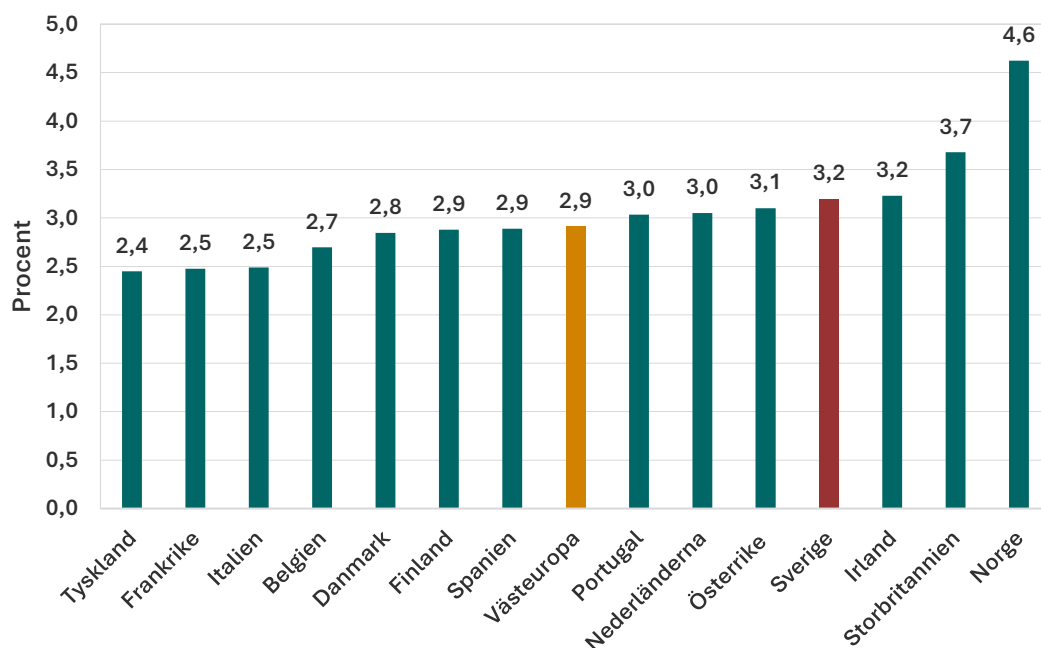
I kapitel tre beskrivs arbetskraftskostnadernas utveckling. Beskrivningen avser förändringstakten i nominella termer mätt i respektive lands valuta. Den tidsperiod som studeras är 1998–2025.

Ett antal jämförelser görs också av utvecklingen under perioderna 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025. Den första perioden innefattar de fem avtalsperioderna från industriavtalets tillkomst till och med finanskrisen. 2013–2019 består av de tre avtalsperioderna 2013–2015, 2016 och 2017–2019 då lönekraven växlades ned till följd av sämre utveckling i svensk industri. Därefter följer en sammanslagning av de två avtalsperioderna under och efter pandemin (2020–2022 och 2023–2024), då uppväxling skedde. 2025 är det första året i den innevarande avtalsperioden. Samtliga redovisade siffror avser den genomsnittliga ökningen per år.

Västeuropa

I Sverige ökade arbetskraftskostnaderna med i genomsnitt 3,2 procent per år under perioden 1998–2025 (diagram 3.1a). Det är 0,3 procentenheter högre än genomsnittet i Västeuropa. I de flesta västeuropeiska länder var ökningstakten mellan 2,4 och 3,7 procent per år. Norge sticker ut i toppen med en ökningstakt på 4,6 procent årligen. Det innebär att mellan 1998 och 2025 har arbetskraftskostnaderna i Norge ökat med totalt 254 procent. I Tyskland, Frankrike och Italien, som är de västeuropeiska länder som haft lägst årlig ökningstakt, har arbetskraftskostnaderna ökat med totalt mellan 97 och 99 procent under samma period.

Diagram 3.1a Ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa 1998–2025

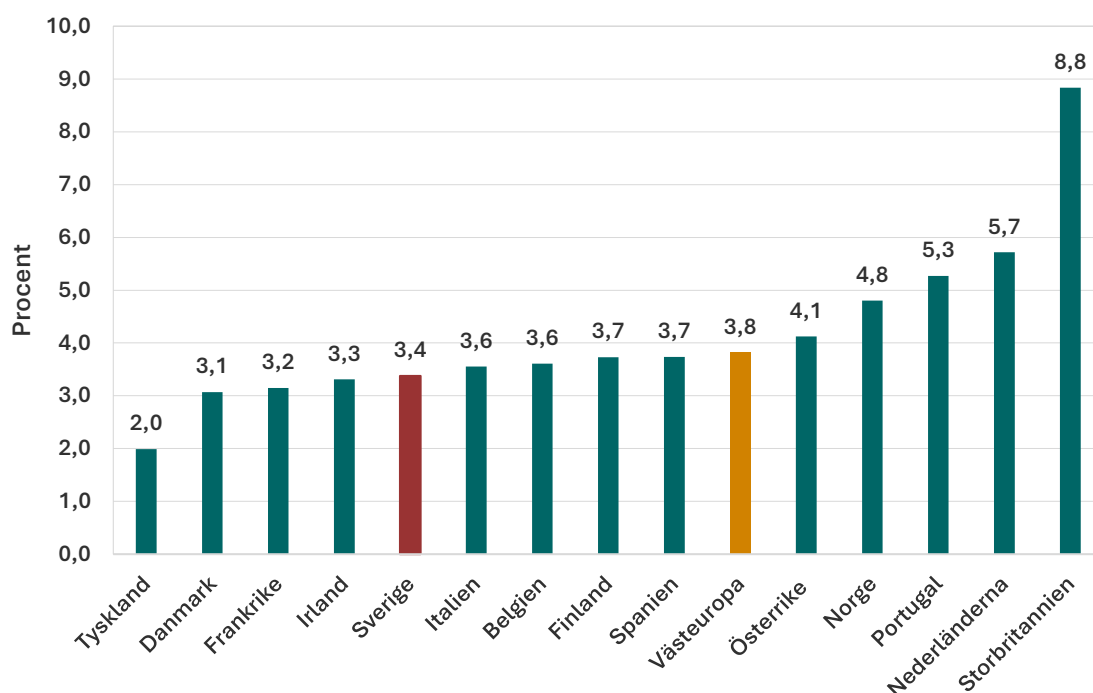

Källa: Eurostat Labour Cost Index

Ökningstakten för Västeuropa är beräknad genom sammanvägning av de olika ländernas ökningstal utifrån konkurrensvikter. Konkurrensvikterna anger hur betydelsefulla länderna är som konkurrenter till Sverige. Eftersom Tyskland är Sveriges viktigaste konkurrentland har den låga ökningstakten i Tyskland stor inverkan på genomsnittet i Västeuropa. Om Tyskland utesluts blir den genomsnittliga ökningen för de resterande västeuropeiska länderna 3,1 procent, d.v.s. 0,1 procentenheter lägre än den svenska ökningstakten.

2025 ökade arbetskraftskostnaderna i Sverige med 3,4 procent och i Västeuropa med 3,8 procent (diagram 3.1b). Storbritannien utmärker sig i toppen med en ökningstakt på 8,8 procent. Långsammast ökade arbetskraftskostnaderna i Tyskland med 2,0 procent.

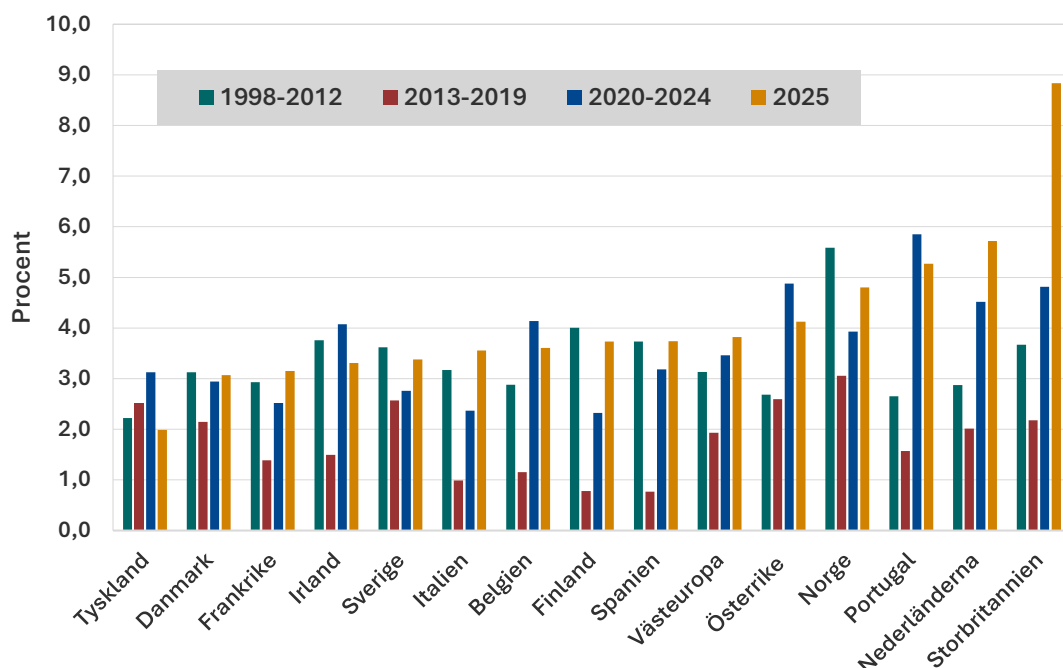
Diagram 3.1b Ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa 2025

Källa: Eurostat Labour Cost Index, Office for National Statistics

I diagram 3.1c jämförs arbetskraftskostnadernas utveckling. I alla länder utom Tyskland var arbetskraftskostnadernas ökningstakt högre under perioden 1998–2012 än under 2013–2019. Utvecklingen under perioden 2020–2024 steg i alla länder jämfört med den föregående perioden. 2025 har ökningstakten stannat kvar omkring denna högre nivå i flertalet länder.

Diagram 3.1c Ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025

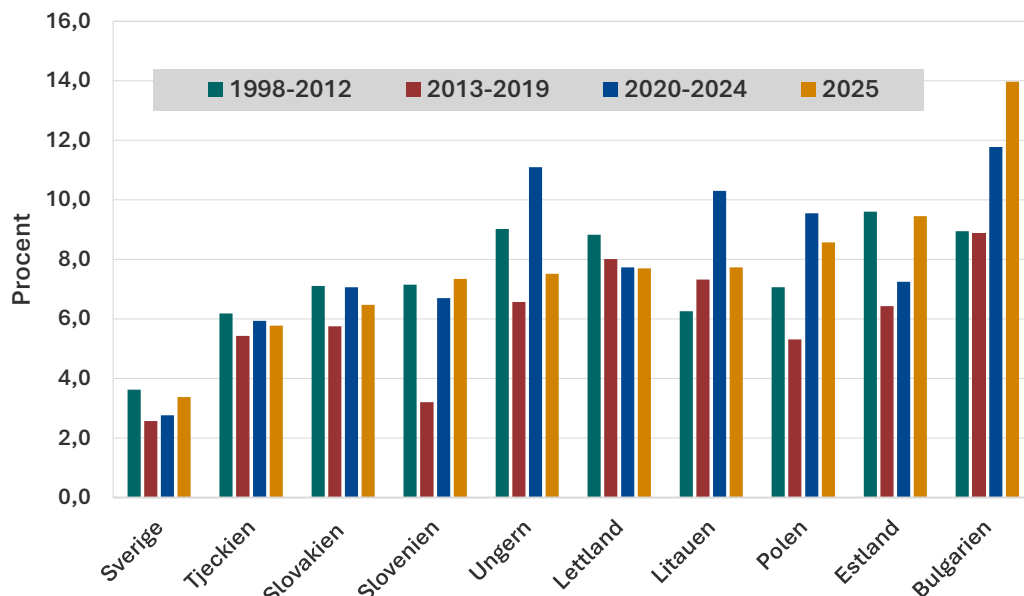
Källa: Eurostat Labour Cost Index

Den svenska utvecklingen av arbetskraftskostnaderna har varit snabbare än det västeuropeiska genomsnittet under de två delperioderna fram till 2019. Under både 2020–2024 och 2025 har de västeuropeiska arbetskraftskostnaderna stigit i snabbare takt. Jämfört med Tyskland hade Sverige snabbare ökningstakt 1998–2012. Under perioden 2013–2019 utvecklades arbetskraftskostnaderna ungefär lika snabbt i de båda länderna. 2020–2024 var ökningstakten högre i Tyskland än i Sverige, medan Sverige uppvisade en högre ökningstakt 2025.

Central- och Östeuropa

Arbetskraftskostnaderna i de central- och östeuropeiska länderna ökade under perioden 1998–2025 generellt sett betydligt snabbare än i Sverige och resten av Västeuropa (diagram 3.2). Under den första perioden, 1998–2012, uppvisade Estland den snabbaste ökningstakten med 9,6 procent årligen. Långsammast ökade arbetskraftskostnaderna i Tjeckien, med 6,2 procent per år. Under den efterföljande perioden, 2013–2019 sjönk ökningstakten i flera av de central- och östeuropeiska länderna och varierade i spannet 3,2 till 8,9 procent årligen. 2020–2024 steg ökningstakten igen i majoriteten av länderna. Även 2025 har arbetskraftskostnaderna ökat i snabb takt. I Bulgarien var ökningstakten högst med 14 procent och i Tjeckien lägst med 5,8 procent.

Diagram 3.2 Ökning av arbetskraftskostnaden, Central- och Östeuropa 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025

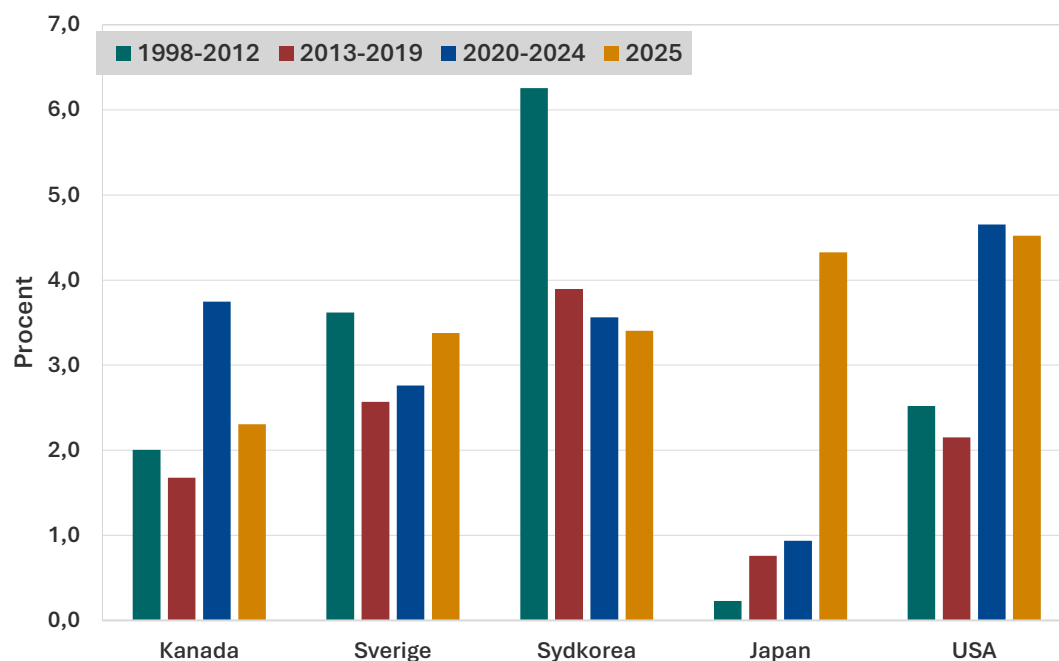

Källa: Eurostat Labour Cost Index

Länder utanför Europa

Arbetskraftskostnaderna i Kanada och USA (diagram 3.3) har över tid ökat ungefär i linje med i många västeuropeiska länder. Arbetskraftskostnaderna i Japan har ökat mycket långsamt under samtliga delperioder förutom den senaste. Sydkorea hade högre ökningstakt än alla västeuropeiska länder under de första två perioderna, 1998–2012 och 2013–2019. Både 2020–2024 och 2025 ökade de svenska arbetskraftskostnaderna långsammare än i USA.

Diagram 3.3 Ökning av arbetskraftskostnaden länder utanför Europa 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025

Källa: OECD MEI, Eurostat Labour Cost Index, Riksbanken och egna beräkningar.

Sammanfattning

Perioden 1998–2025

Arbetskraftskostnaderna i Sverige ökade med i genomsnitt 3,2 procent per år. Det är högre än i Västeuropa, där ökningstakten uppgick till 2,9 procent per år. Bland de västeuropeiska länderna hamnar Norge i topp med 4,6 procent och Tyskland i botten med 2,4 procent.

I de central- och östeuropeiska länderna ökade arbetskraftskostnaderna generellt sett i avsevärt snabbare takt än i de västeuropeiska länderna.

Utvecklingen i USA och Kanada har under största delen av perioden varit i samma spann som ökningstakterna i de västeuropeiska länderna. I Sydkorea har arbetskraftskostnaderna ökat något snabbare än i Västeuropa under de två perioderna fram till 2019 och i Japan ökade arbetskraftskostnaderna mycket långsamt under 1998–2024 med en kraftig uppväxling 2025.

2025

I svensk industri ökade arbetskraftskostnaderna med 3,4 procent och i västeuropeisk med 3,8 procent under 2025. Bland länderna i Västeuropa var ökningstakten högst i Storbritannien och lägst i Tyskland. I Central- och Östeuropa befann sig ökningstakterna i spannet 5,8 till 14 procent. Jämfört med Japan och USA har de svenska arbetskraftskostnaderna ökat i en långsammare takt, men i ungefär samma takt som Sydkorea och snabbare än i Kanada.

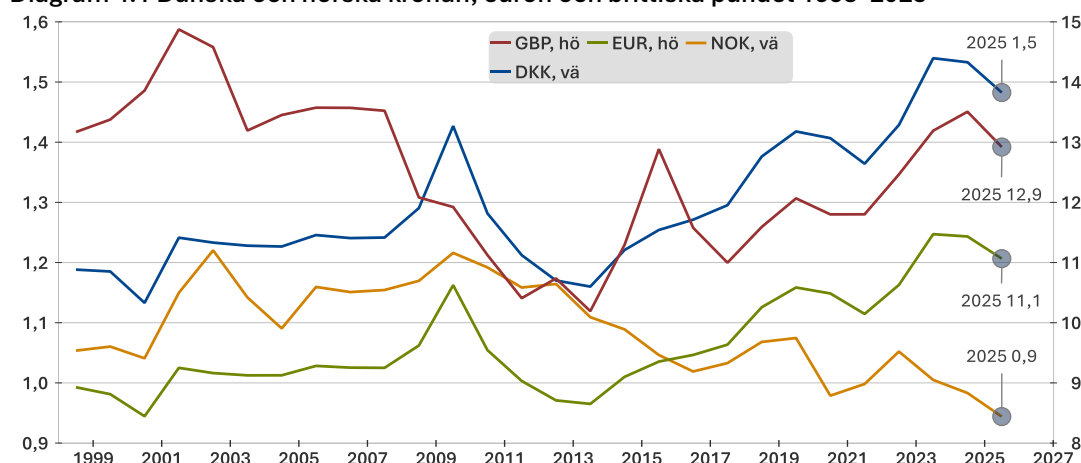
4. VÄXELKURS

I kapitel fyra görs en översiktlig beskrivning av valutakursernas utveckling. Valutakursernas utveckling har stor betydelse för jämförelser av nivåer och utvecklingen av arbetskraftskostnaderna i olika länder.

Europeiska valutor

2025 kostade en dansk krona (DKK) 1,48 SEK. Sedan 2013, då en dansk krona kostade 1,16 SEK, har valutan stärkts kraftigt gentemot den svenska kronan även om den försvagades i viss mån 2025. En liknande utveckling syns även för det brittiska pundet (GBP) som 2013 kostade 10,2 SEK men som 2025 värderades till 12,9 SEK. Euron (EUR) har utvecklats på samma sätt med en relativt låg värdering på 8,7 SEK 2012 för att sedan stärkas kraftigt och 2025 kosta 11,1 SEK. I likhet med den danska kronan har euron stärkts under en lång period, men försvagats något under 2025. Att dessa två valutor följer varandra är förväntat då den danska kronan är knuten till euron och därmed följer dess rörelser mot andra valutor. Den norska kronan (NOK) har samtidigt försvagats i relation till den svenska kronan över tid. 2009 fick man betala 1,2 SEK för en norsk krona. 2025 kostade en norsk krona 0,94 SEK. Sammantaget har alltså den svenska kronan försvagats mycket kraftigt mot den danska kronan, euron och det brittiska pundet. De senaste två åren har dock den svenska kronan stärkts något gentemot valutorna.

Diagram 4.1 Danska och norska kronan, euron och brittiska pundet 1998–2025

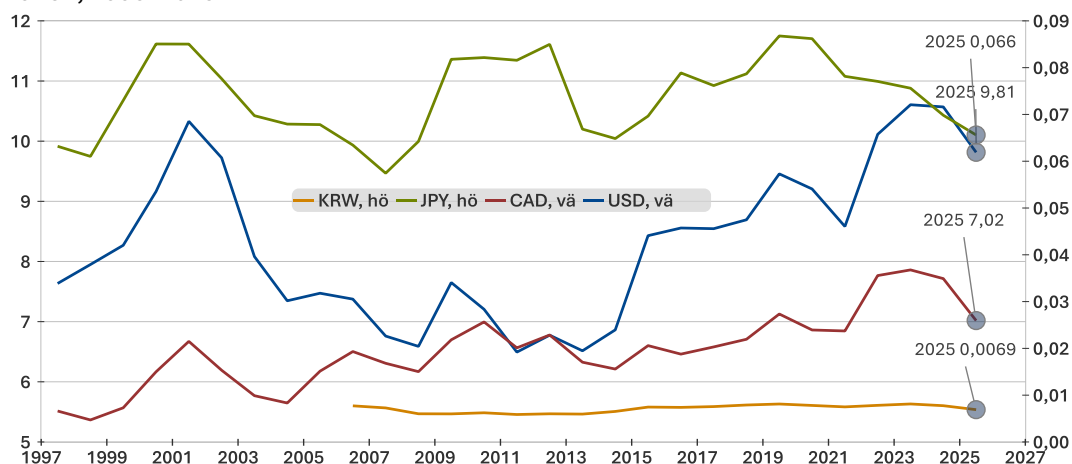
Källa: Riksbanken och Macrobond. Alla värden avser årsmedelvärden.

Utomeuropeiska valutor

Den amerikanska dollarn (USD) har stärkts mycket kraftigt gentemot den svenska kronan sedan 2013. En dollar kostade då 6,52 SEK vilket kan jämföras med 9,82 SEK 2025. En kraftig förstärkning av dollarn skedde särskilt under 2022 då värdet på dollarn steg med mer än en krona, och därefter befann den sig på en ännu högre nivå under de två efterföljande åren. Under 2025 försvagades dollarn mot den svenska kronan. Den kanadensiska dollarn (CAD) har inte uppvisat en lika tydlig förändring gentemot kronan över tid. Efter en starkare valuta 2022–2024 sjönk den kanadensiska dollarns värde 2025. 2025 kostade en kanadensisk dollar 7,02 SEK. Den japanska yenen (JPY) har varierat kraftigt i värde gentemot kronan över tid. Sedan pandemin syns en tydlig

försvagning och 2025 kostade en japansk yen 0,066 SEK. Den sydkoreanska wonen har stärkts gentemot kronan sedan 2013 men sedan 2023 har en viss försvagning skett. 2025 kostade en sydkoreansk won 0,0069 SEK.

Diagram 4.2 Amerikanska och kanadensiska dollarn, japanska yenen och sydkoreanska wonen, 1998–2025

Källa: Riksbanken och Macrobond. Alla värden avser årsmedelvärden

Sammanfattning

Den svenska kronans värde har varierat kraftigt under perioden 1998–2025. Det har stor betydelse vid jämförelse av arbetskraftskostnadernas nivå och utvecklingstakt mellan olika länder.

Jämfört med Euroländerna och Danmark var den svenska kronan svagare 2025 än i början av perioden. Gentemot den norska kronan var den svenska kronan däremot starkare än 1998 och gentemot det brittiska pundet var nivån ungefär densamma som vid periodens början.

Mot US-dollar, kanadensiska dollar, sydkoreanska wonen och japanska yenen har svängningarna i kronans värde tidvis varit stora. Sett över hela perioden 1998–2025 har kronan ungefär samma värde i förhållande till den sydkoreanska wonen och japanska yenen samtidigt som den försvagats mot den kanadensiska dollarn och US-dollar.

5. ARBETSKRAFTSKOSTNADERNAS UTVECKLING

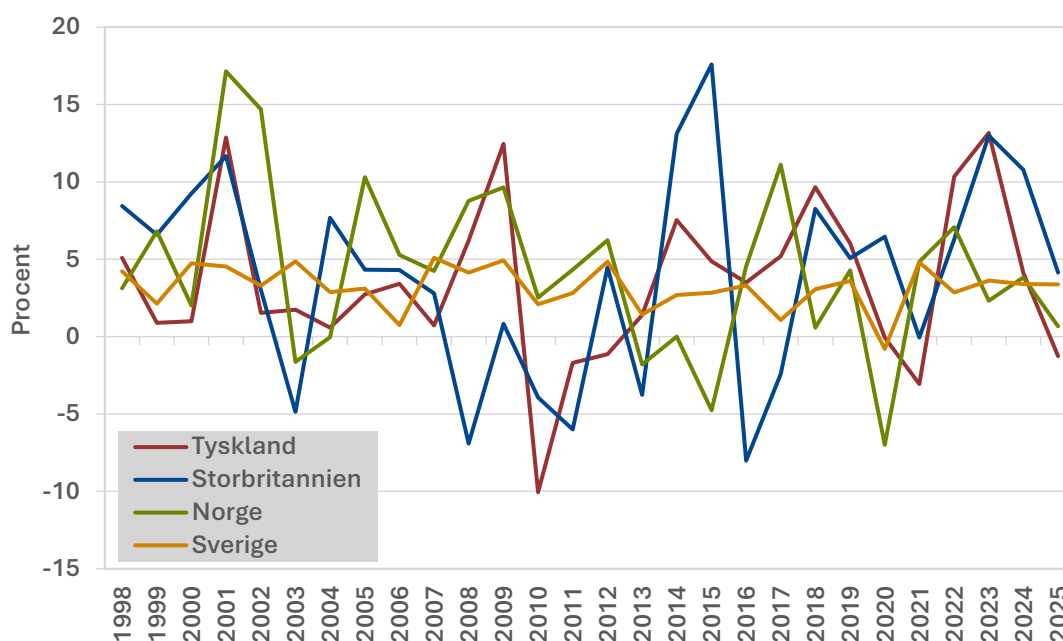
Gemensam valuta

I kapitel fem beskrivs arbetskraftskostnadernas utveckling i olika länder mätt i gemensam valuta. Gemensam valuta är i detta fall den svenska kronan. Jämförelser görs också av arbetskraftskostnadernas utveckling mätt i nationell respektive gemensam valuta.

Västeuropa

Diagram 5.1a visar den årliga förändringen av arbetskraftskostnaderna i några västeuropeiska länder mätt i svenska kronor. Länderna Tyskland, Norge och Storbritannien är valda utifrån att de är viktiga handelspartners till Sverige med olika valutor. Som framgår av diagrammet varierar arbetskraftskostnadernas förändringstakt kraftigt över tid. Skillnaderna från ett år till ett annat kan för vissa år och länder överstiga tio procentenheter.

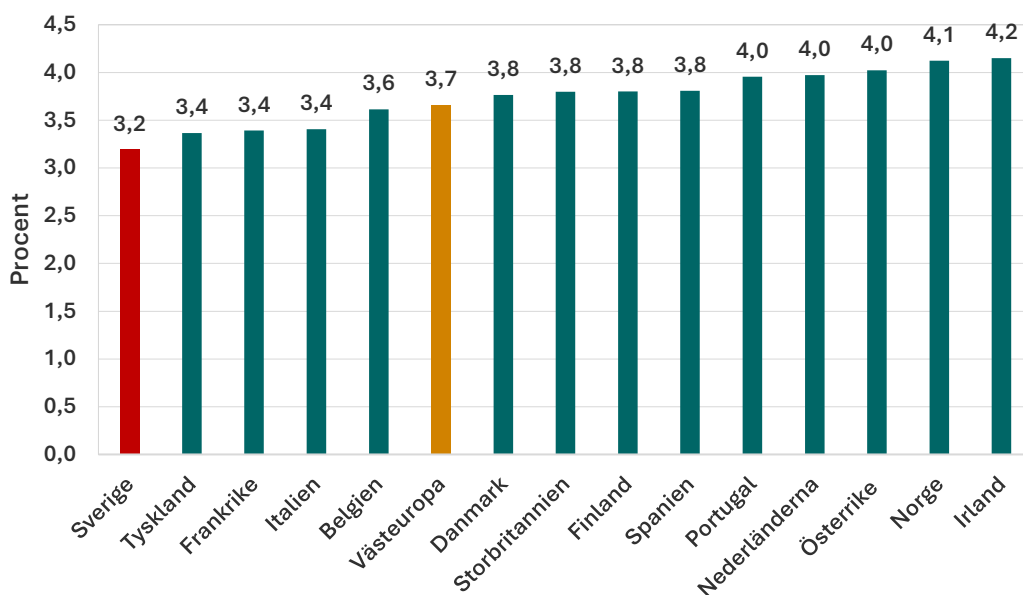
Diagram 5.1a Arbetskraftskostnadens utveckling 1998–2025, gemensam valuta, årlig förändring

Källa: Eurostat Labour Cost Index och Riksbanken

Om utvecklingen i stället mäts över flera år blir skillnaderna mindre. Diagram 5.1b visar den genomsnittliga årsvisa ökningen av arbetskraftskostnaderna mätt i gemensam valuta för ett antal västeuropeiska länder under perioden 1998–2025. Det är samma länder som återfinns i diagram 3.1a, som visar ökningen av arbetskraftskostnaden mätt i nationell valuta.

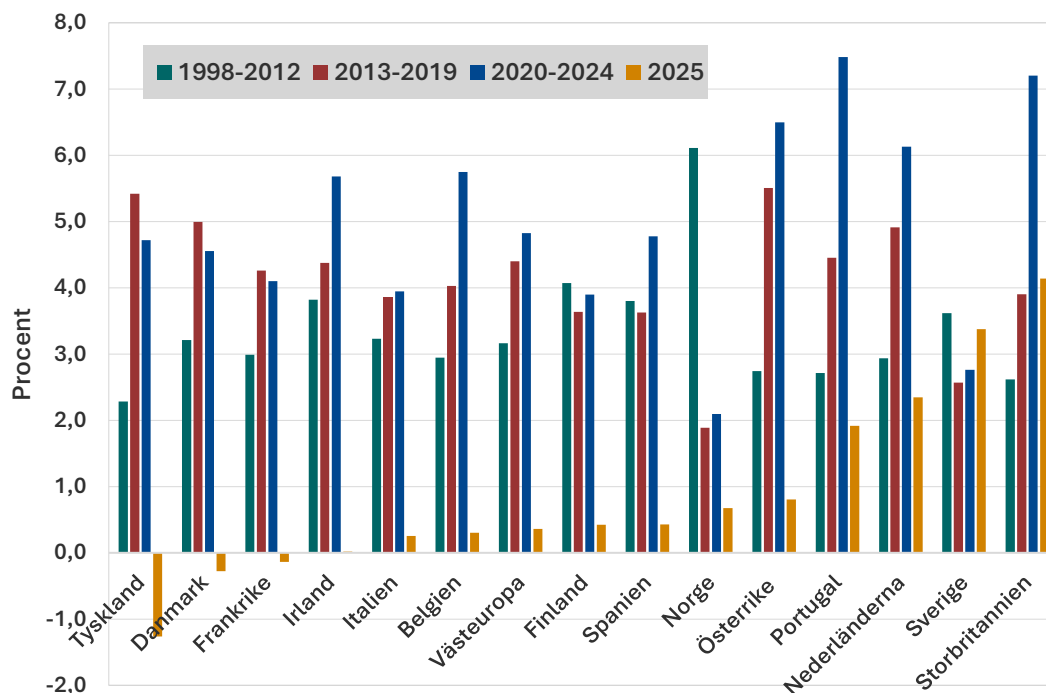
Diagram 5.1b Ökning av arbetskraftskostnaden 1998–2025, gemensam valuta, Västeuropa

Källa: Eurostat Labour Cost Index och Riksbanken

Mätt i gemensam valuta är skillnaden i arbetskraftskostnadernas ökningstakt mellan Sverige och Västeuropa -0,5 procentenheter under perioden 1998–2025, vilket kan jämföras med 0,3 procentenheter mätt i nationell valuta. Skillnaden i ökningstakt mellan länderna är generellt sett mindre mätt i gemensam valuta jämfört med nationell valuta.

Diagram 5.1c Ökning av arbetskraftskostnaden 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024, 2025, gemensam valuta, Västeuropa

Källa: Eurostat Labour Cost Index och Riksbanken

Av diagram 5.1c framgår, vid jämförelse med diagram 3.1c, att ökningstakterna i de västeuropeiska länderna ökade i ungefär samma takt mätt i gemensam och nationell valuta under den första perioden 1998–2012. Försvagningen av den svenska kronan under perioden 2013–2019 medförde att den svenska ökningstakten, som var bland de högsta mätt i nationell valuta, fick näst lägst placering i förhållande till de övriga länderna vid jämförelse i gemensam valuta. Även under perioden 2020–2024 försvagades kronan mot alla övriga länders valutor utom den norska kronan, vilket ger högre ökningstakter mätt i gemensam än nationell valuta. 2025 stärktes kronan mot de europeiska valutorna och ökningstakterna blev således snabbare mätt i nationell valuta än gemensam. Mätt i gemensam valuta ökade de svenska arbetskraftskostnaderna näst snabbast i Västeuropa 2025.

Tabell 5.1 Arbetskraftskostnadens utveckling i nationell och gemensam valuta samt växelkurs, Västeuropa 1998–2025, genomsnitt per år, avrundat

Land	Nationell valuta	Växelkurs	Gemensam valuta
Norge	4,6	-0,5	4,1
Storbritannien	3,7	0,1	3,8
Irland	3,2	0,9	4,2
Sverige	3,2	0,0	3,2
Österrike	3,1	0,9	4,0
Nederländerna	3,0	0,9	4,0
Portugal	3,0	0,9	4,0
Västeuropa	2,9	0,7	3,7
Spanien	2,9	0,9	3,8
Finland	2,9	0,9	3,8
Danmark	2,8	0,9	3,8
Belgien	2,7	0,9	3,6
Italien	2,5	0,9	3,4
Frankrike	2,5	0,9	3,4
Tyskland	2,4	0,9	3,4

Källa: Eurostat Labour Cost Index och Riksbanken

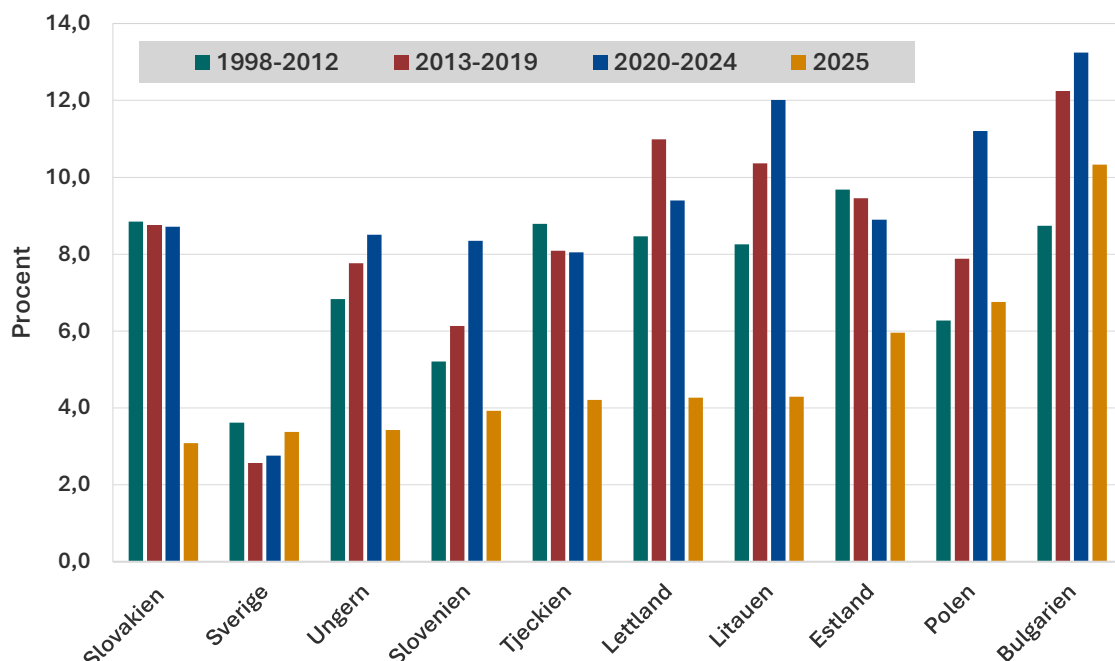
I tabell 5.1 görs en uppdelning av förändringen av arbetskraftskostnaden mätt i gemensam valuta i två komponenter. Den ena komponenten är förändringen av arbetskraftskostnaden mätt i nationell valuta och den andra är förändringen av växelkursen.

Som framgår av tabellen stiger arbetskraftskostnaderna i både euroländerna, Storbritannien och Danmark när växelkurseffekten beaktas. I Norge sjunker ökningstakten med -0,5 procentenheter. Sett till Västeuropa i sin helhet stiger ökningstakten med 0,7 procentenheter.

Central- och Östeuropa

Som framgick av diagram 3.2 i kapitel 3 har arbetskraftskostnaderna i de central- och östeuropeiska länderna, mätt i nationell valuta, ökat betydligt snabbare än i Sverige och resten av Västeuropa under perioden 1998–2025. Diagram 5.2 visar att samma förhållande gäller även om arbetskraftskostnadernas utveckling mäts i gemensam valuta.

Diagram 5.2 Ökning av arbetskraftskostnaden 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025, gemensam valuta, Central- och Östeuropa

Källa: Eurostat Labour Cost Index och Riksbanken

Precis som mätt i nationell valuta var utvecklingen i gemensam valuta stark under den första delen av perioden. Under perioden 2013–2019 bidrog försvagningen av den svenska kronan till att ökningstakten steg jämfört med föregående period i flera av länderna, trots att arbetskraftskostnaderna ökade långsammare i de flesta länder mätt i nationell valuta. Under perioden 2020–2024 var ökningstakterna fortsatt höga, vilket berodde på både höga ökningstal hos arbetskraftskostnaderna och ytterligare försvagning av kronan. Under 2025 stärktes kronan mot samtliga central- och östeuropeiska valutor, vilket bidrog till att dämpa ökningstakterna mätt i gemensam valuta.

I tabell 5.2 redovisas arbetskraftskostnadernas årliga utveckling under perioden 1998–2025 både i nationell och gemensam valuta. I alla länder utom Ungern och Slovenien stärktes valutorna mot den svenska kronan under perioden, vilket medförde högre ökningstakter mätt i gemensam än i nationell valuta.

Tabell 5.2 Arbetskraftskostnadens utveckling i nationell och gemensam valuta samt växelkurs Östeuropa 1998–2025, genomsnitt per år, avrundat

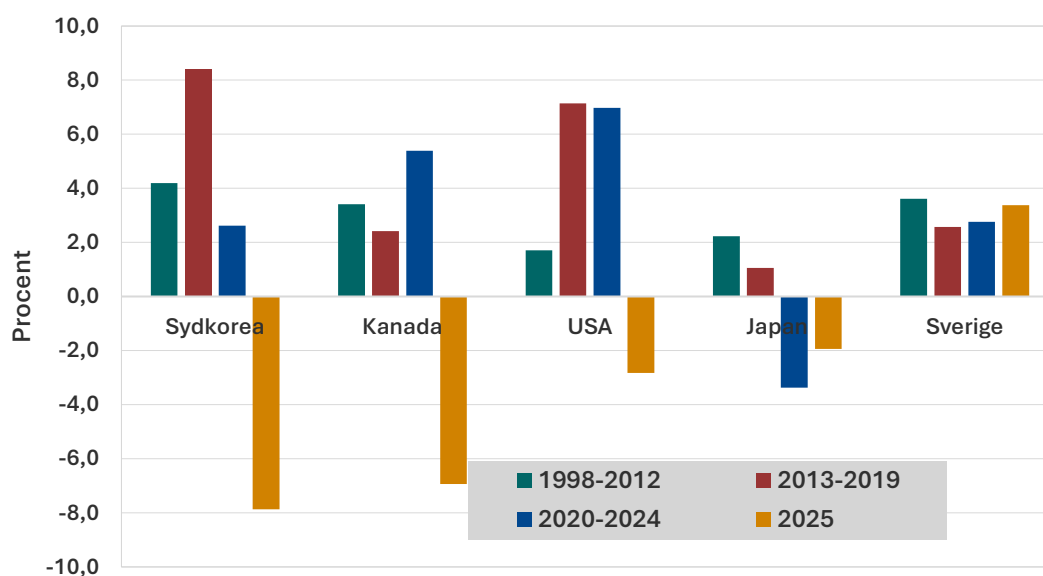
Land	Nationell valuta	Växelkurs	Gemensam valuta
Bulgarien	9,6	0,8	10,5
Estland	8,4	0,9	9,3
Lettland	8,4	0,7	9,1
Litauen	7,3	1,9	9,3
Slovakien	6,7	1,7	8,6
Slovenien	6,1	-0,1	5,9
Tjeckien	5,9	2,2	8,3
Ungern	8,7	-1,4	7,2
Polen	7,1	0,4	7,6

Källa: Eurostat Labour Cost Index och Riksbanken

Länder utanför Europa

Diagram 5.3 visar arbetskraftskostnadernas utveckling, mätt i gemensam valuta, för ett urval länder utanför Europa och i Sverige. Jämförelse med diagram 3.3 visar att rangordningen av länderna blir annorlunda när hänsyn tas till växelkurseffekten. Eftersom samtliga länder har olika valutor och dessa utvecklats olika under de tre perioderna finns ingen tydlig trend över tid. Under perioden 2013–2019 hade samtliga länder högre arbetskraftskostnadsutveckling mätt i svenska kronor än i nationell valuta. I både Sydkorea och USA ökade arbetskraftskostnaderna betydligt snabbare mätt i gemensam valuta (8,4 jämfört med 3,9 procent respektive 7,1 jämfört med 2,2 procent). Sett över hela perioden 2020–2024 försvagades den svenska kronan mot den amerikanska och kanadensiska dollarn, vilket medför att ökningstakten blir snabbare mätt i gemensam valuta än i nationell. Däremot stärktes kronan mot den sydkoreanska wonen och japanska yenen under perioden, vilket medför att ökningstakterna blir lägre mätt i gemensam valuta. Under 2025 stärktes den svenska kronan mot alla de utomeuropeiska valutorna, vilket bidrog till att minska ökningstakten mätt i gemensam jämfört med nationell valuta.

Diagram 5.3 Ökning av arbetskraftskostnaden 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025, gemensam valuta, länder utanför Europa

Källa: OECD MEI, Eurostat Labour Cost Index, Riksbanken och egna beräkningar

Växelkurseffekten sett över hela perioden 1998–2025 framgår av tabell 5.3. Den amerikanska och kanadensiska dollarn har alla stärkts sedan 1998, vilket medför högre genomsnittliga ökningstakter i svenska kronor än i respektive nationell valuta. Även den japanska yenen har stärkts i viss mån, vilket ger högre arbetskraftskostnadsökningar mätt i gemensam valuta. Den sydkoreanska valutans växelkurs gentemot kronan befinner sig på ungefär samma nivå som i början av industriavtalsperioden.

Tabell 5.3 Arbetskraftskostnadens utveckling i nationell och gemensam valuta samt växelkurs, länder utanför Europa 1998–2025, genomsnitt per år

Land	Nationell valuta	Växelkurs	Gemensam valuta
Syd Korea	5,1	-0,6	4,5
USA	2,9	0,9	3,8
Kanada	2,2	0,9	3,1
Japan	0,6	0,1	0,8

Källa: OECD MEI, Riksbanken och egna beräkningar

Sammanfattning

Beskrivning av arbetskraftskostnadernas utveckling mätt i gemensam valuta ger en annorlunda bild än den som ges av arbetskraftskostnadernas utveckling i nationell valuta.

Sett över hela perioden 1998–2025 ändras förhållandet mellan det svenska och det västeuropeiska genomsnittet vid jämförelse i gemensam valuta i stället för nationell. Mätt i nationell valuta ökade de svenska arbetskraftskostnaderna 0,3 procentenheter snabbare än de västeuropeiska och mätt i gemensam valuta ökade de 0,5 procentenheter långsammare.

Mätt i gemensam valuta var arbetskraftskostnadsutvecklingen högre under perioden 1998–2025 i alla länder i Västeuropa utom i Norge. I Central- och Östeuropa hade växelkurseffekten positiv inverkan för samtliga länder utom Slovenien och Ungern, sett över hela perioden. Arbetskraftskostnaderna ökade i snabbare takt mätt i gemensam valuta i Japan, USA och Kanada. I Syd Korea ökade arbetskraftskostnaderna snabbare mätt i nationell valuta.

6. RELATIV ARBETSKRAFTSKOSTNAD

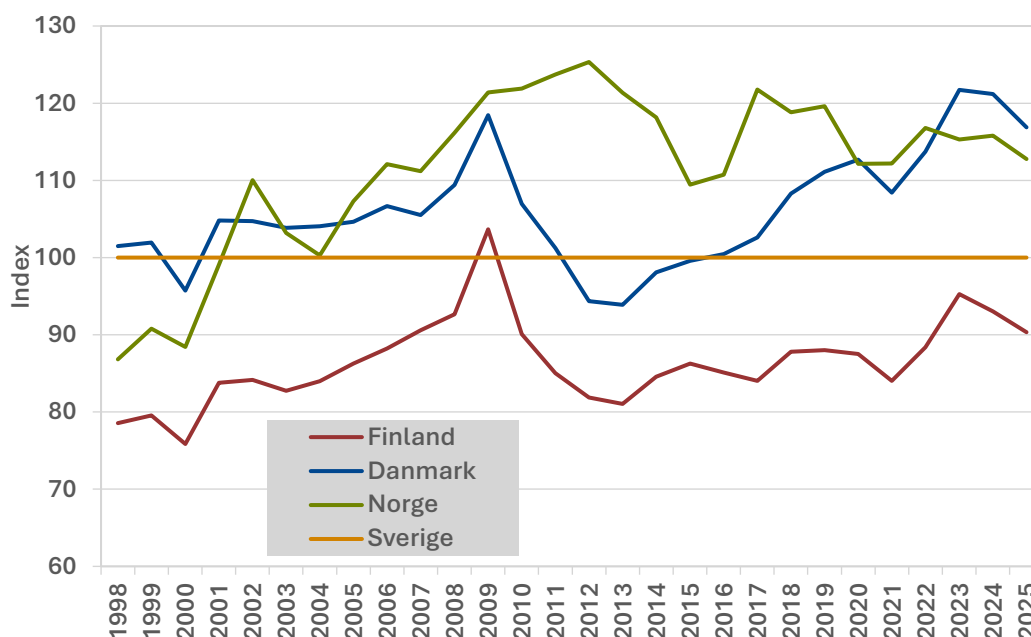
I kapitel sex beskrivs utvecklingen av arbetskraftskostnadernas nivå i olika länder relativt den svenska. Utvecklingen av de relativa arbetskraftskostnaderna beror dels på skillnaden i förändring av arbetskraftskostnaden mätt i nationell valuta, dels på förändring av valutakursen.

Jämförelsen görs i form av ett index där arbetskraftskostnaden inom svensk tillverkningsindustri varje år är 100 och nivån på övriga länders arbetskraftskostnad uttrycks relativt den svenska. Det innebär att om den relativa arbetskraftskostnaden för ett land ett givet år är 120 så är arbetskraftskostnaden i det landet 20 procent högre än den svenska.

Norden

Diagram 6.1 illustrerar utvecklingen av de relativa arbetskraftskostnaderna i de nordiska länderna. Sett till utvecklingen under hela perioden har den relativa arbetskraftskostnaden för Norge ökat från en nivå en bit under den svenska i början av perioden till att 2025 vara 13 procent högre än den svenska nivån. 2009–2013 uppnådde de norska arbetskraftskostnaderna en topp i förhållande till de svenska, varefter de trendmässigt sjunkit även om de rört sig både uppåt och nedåt mellan åren. Den relativa arbetskraftskostnaden i Danmark har befunnit sig över den svenska nivån under största delen av perioden. 2012–2014 var arbetskraftskostnaden i dansk industri lägre än i svensk industri, men därefter har de danska arbetskraftskostnaderna visat en uppåtgående trend i förhållande till de svenska. 2025 var de danska arbetskraftskostnaderna 17 procent högre än de svenska. I Finland har arbetskraftskostnaderna i regel varit lägre än i Sverige. 2025 var de finska arbetskraftskostnaderna 10 procent lägre än de svenska.

Diagram 6.1 Relativ arbetskraftskostnad, Norden 1998–2025

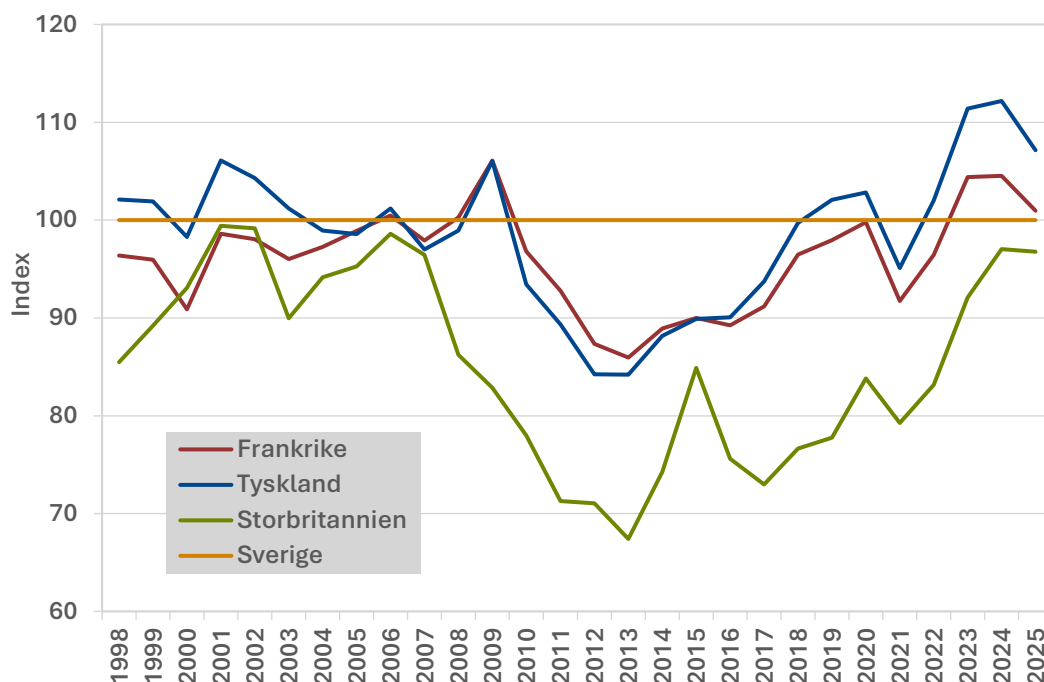
Källa: Eurostat LCS, Riksbanken, Eurostat Labour Cost Index och egna beräkningar

Sett till utvecklingen under enskilda år framgår att den relativa arbetskraftskostnaden i Norge och i viss mån i de övriga nordiska länderna steg jämfört med den svenska i början av 2000-talet. Detta till följd av såväl högre nominella ökningstakter som att växelkurserna stärktes mot den svenska kronan. Under finanskrisen 2008–2009 steg den relativa kostnaden återigen i de nordiska länderna, i förhållande till den svenska. Den steg främst till följd av att de nordiska ländernas valutor stärktes mot den svenska kronan men för Norge och Finlands del bidrog också en något högre ökningstakt hos de nominella arbetskraftskostnaderna jämfört med i svensk industri. Efter 2009 minskade den relativa arbetskraftskostnaden i Danmark och Finland och 2012 var den lägre än innan krisen. 2013 vände utvecklingen för Danmarks del och trenden har sedan dess varit uppåtgående. Detta helt och hållet till följd av att den danska kronan har stärkts kraftigt mot den svenska under perioden. I Finland befann sig arbetskraftskostnaden i relation till den svenska på ungefär samma nivå hela perioden 2013–2021, men har de senaste åren stigit i förhållande till den svenska arbetskraftskostnaden. Det är utvecklingen hos växelkursen som har bidragit till att Finlands relativa arbetskraftskostnad gått upp. De norska arbetskraftskostnaderna har haft en något nedåtgående trend i förhållande till de svenska sedan efter finanskrisen. Det beror på att den norska kronan har försvagats mot den svenska under perioden. De nominella arbetskraftskostnaderna har ökat i snabbare takt i Norge än i Sverige mätt i nationell valuta.

Västeuropa

Arbetskraftskostnaderna i Frankrike, Tyskland och Storbritannien uppvisade en sjunkande trend relativt de svenska under perioden 1998–2013 (diagram 6.2). Orsakerna till nedgången av de relativa arbetskraftskostnaderna till och med 2013 skiljer sig åt. För Frankrike och Tysklands del beror det på att arbetskraftskostnaderna mätt i nationell valuta ökat långsammare än de svenska. För Storbritanniens del beror det på att det brittiska pundet försvagats i förhållande till den svenska kronan. Mellan 2014 och 2020 vände utvecklingen för Frankrike och Tyskland, delvis till följd av att den svenska kronan försvagats gentemot euron. Frankrikes relativa arbetskraftskostnad har befunnit sig något under den svenska under största delen av perioden men nådde 2020 upp till samma nivå. 2021 sjönk den relativa arbetskraftskostnaden något i både Frankrike och Tyskland, men vände upp igen under åren 2022–2024. 2025 sjönk både Frankrikes och Tysklands relativa arbetskostnad.

Diagram 6.2 Relativ arbetskraftskostnad, Tyskland, Frankrike, Storbritannien 1998–2025

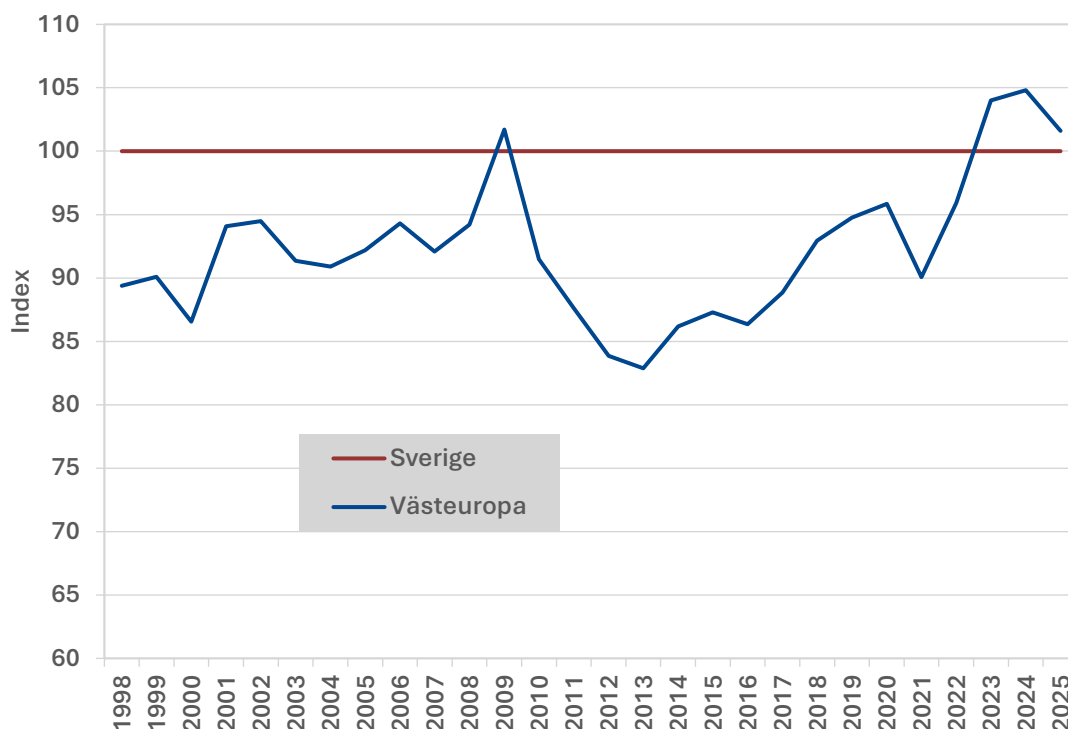

Källa: Eurostat LCS, Riksbanken, Eurostat Labour Cost Index och egna beräkningar

I Storbritannien var arbetskraftskostnadernas nivå 1998 cirka 85 procent av den svenska nivån. Fram till 2007 rörde sig arbetskraftskostnaden både uppåt och nedåt men befann sig hela tiden under den svenska nivån. Därefter sjönk den relativa arbetskraftskostnaden till och med 2013, då den landade på 67 procent av den svenska nivån. Efter både viss upp- och nedgång har de brittiska arbetskraftskostnaderna närmast sig de svenska över tid och 2025 var de endast tre procent lägre än de svenska.

I diagram 6.3 är nivåerna på de västeuropeiska ländernas arbetskraftskostnader sammanvägda till ett genomsnitt, med hjälp av konkurrensvikter. Under industriavtalets första decennium var de västeuropeiska arbetskraftskostnaderna de flesta år omkring 90–95 procent av de svenska. 2009 var den västeuropeiska arbetskraftskostnaden 2 procent högre än den svenska. Redan året därpå sjönk det västeuropeiska snittet i förhållande till det svenska och fortsatte sjunka till och med 2013, då arbetskraftskostnaden var 17 procent lägre än den svenska. Den främsta orsaken var att kronan stärktes kraftigt mot euron under perioden. Dessutom ökade arbetskraftskostnaderna i snabbare takt i Sverige än i Västeuropa under denna period. 2014 vände trenden och skillnaden i arbetskraftskostnad minskade mellan Sverige och Västeuropa och fortsatte på det stora hela att minska till och med 2022 och har sedan 2023 överstigit den svenska nivån. Den minskade skillnaden förklaras främst av att kronan totalt sett har försvagats gentemot euron och andra europeiska valutor under perioden. 2025 var den västeuropeiska arbetskraftskostnaden 2 procent högre än den svenska.

Diagram 6.3 Relativ arbetskraftskostnad, Västeuropa 1998–2025

Källa: Eurostat LCS, Riksbanken, Eurostat Labour Cost Index och egna beräkningar

Central- och Östeuropa⁴

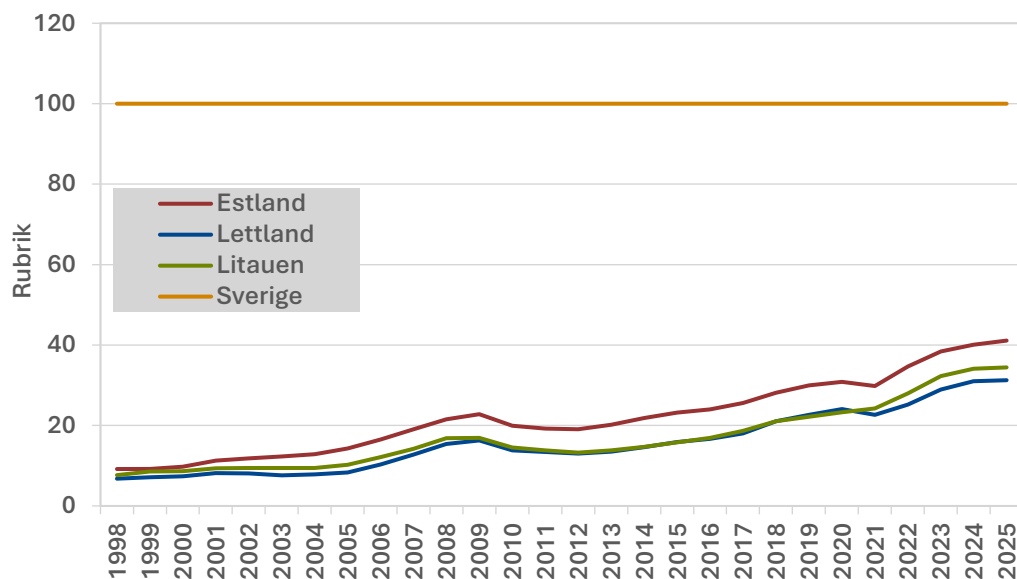
Arbetskraftskostnaderna i de baltiska länderna har varit betydligt lägre än de svenska under hela tidsperioden 1998–2025 (diagram 6.4). Den relativa arbetskraftskostnaden i de baltiska länderna var 1998 mycket låg i förhållande till den svenska. Från denna mycket låga nivå har de relativa arbetskraftskostnaderna kontinuerligt stigit. Vid åren i samband med finanskrisen avstannade respektive avtog utvecklingen tillfälligt, för att från och med 2012 återigen utvecklas positivt.

1998 var arbetskraftskostnaderna i Lettland och Litauen 7 respektive 8 procent av de svenska. Under perioden har de båda länderna haft en uppåtgående trend relativt Sverige och 2025 uppgick de lettiska och de litauiska arbetskraftskostnaderna till 31 respektive 34 procent av de svenska arbetskraftskostnadernas nivå.

I Estland var arbetskraftskostnaden 9 procent av den svenska 1998. Estland har uppvisat en något snabbare utveckling av de relativa arbetskraftskostnaderna än Lettland och Litauen. 2025 var arbetskraftskostnaderna i Estland 41 procent av de svenska.

⁴ I de central- och östeuropeiska länderna är genomgående andelen tjänstemän betydligt lägre än i Sverige. Vid en jämförelse mellan arbetskraftskostnaderna för enbart arbetare blir skillnaderna mellan arbetskraftskostnaderna i Sverige och de central- och östeuropeiska länderna inte fullt så stora som de som redovisas i detta avsnitt.

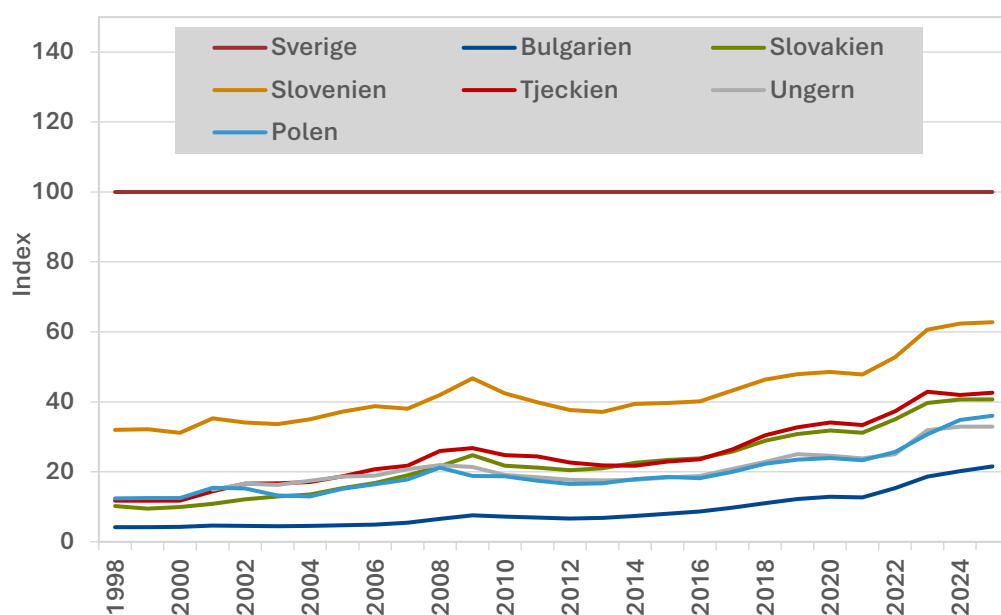
Diagram 6.4 Relativ arbetskraftskostnad, Baltikum 1998–2025

Källa: Eurostat LCI & LCS, Riksbanken och egna beräkningar

1998 var arbetskraftskostnaden mycket låg i de central- och östeuropeiska länderna (diagram 6.5). Slovenien har haft en högre arbetskraftskostnad än övriga länder under hela perioden och den har stigit från 32 till 63 procent av den svenska nivån under perioden. Arbetskraftskostnaden har varit lägst i bulgarisk industri under hela perioden. 1998 var den endast 4 procent av den svenska nivån och 2025 hade den stigit till 22 procent av den svenska nivån. Övriga länder hade 1998 en arbetskraftskostnadsnivå i spannet 10–12 procent av nivån i svensk industri. 2025 hade spannet stigit till 33–43 procent.

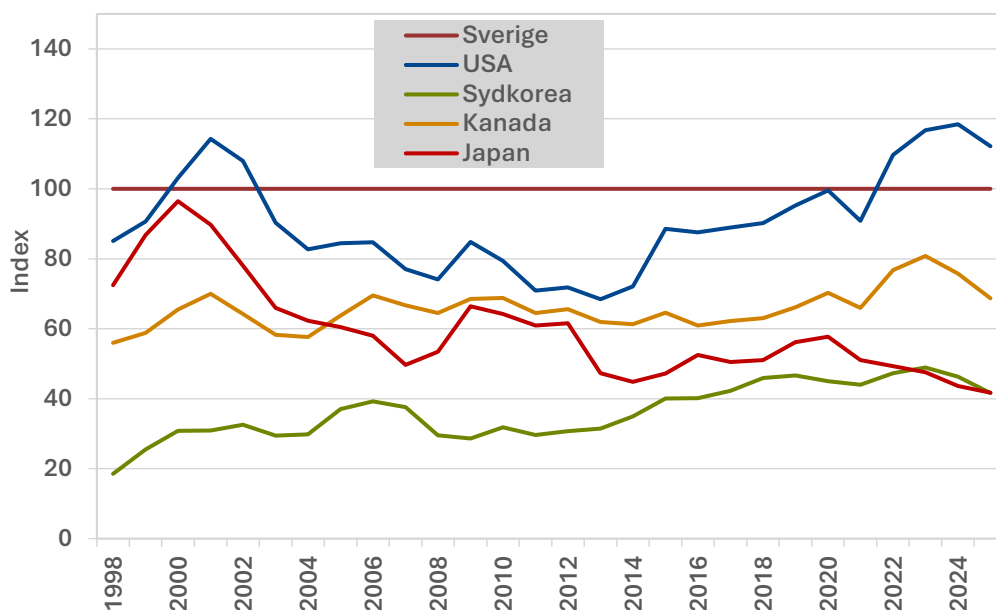
Diagram 6.5 Relativ arbetskraftskostnad, Central- och Östeuropa 1998–2025

Länder utanför Europa

USA:s relativa arbetskraftskostnad har varierat kraftigt under perioden 1998–2025 (diagram 6.6). 1998 var den relativa arbetskraftskostnaden i USA 91 procent av den svenska. Den relativa kostnaden steg sedan och var 2001 ungefär 14 procent högre än den svenska. Därefter sjönk den kraftigt fram till 2008 då den var nere på omkring 74 procent. Efter att ha ökat under 2009 och därefter ha sjunkit igen låg arbetskraftskostnaden relativt stilla till och med 2014. Under perioden 2015–2020 steg återigen de amerikanska arbetskraftskostnaderna, främst till följd av den stärkta dollarn. De senaste åren har utvecklingen på det stora hela fortsatt uppåt och 2025 var den relativa arbetskraftskostnaden i USA 11 procent högre än den svenska.

Diagram 6.6 Relativ arbetskraftskostnad, USA, Kanada, Japan 1998–2025

Källa: OECD STAN, OECD MEI, Eurostat Labour Cost Survey, Eurostat Labour Cost Index, Riksbanken och egna beräkningar

Utvecklingen av Japans relativa arbetskraftskostnad följde fram till finanskrisen samma mönster som den amerikanska. Sedan dess är dock trenden att de japanska relativa arbetskraftskostnaderna har minskat. 2025 var de 41 procent av de svenska arbetskraftskostnaderna. De stora svängningarna i USA:s relativa arbetskraftskostnad beror till allra största del på förändringar i värdet på den amerikanska dollarn i förhållande till kronan. När det gäller Japan beror förändringarna dels på förändringar i växelkursen, dels på att arbetskraftskostnadsutvecklingen varit väsentligt lägre än i Sverige.

Kanadas relativa arbetskraftskostnad har under perioden 1998–2025 fluktuerat kring 56–81 procent av den svenska. Värt att notera är att arbetskraftskostnaderna i USA och Kanada under perioden 2007–2014 befann sig på en relativt likartad nivå. Både före och efter denna period har arbetskraftskostnaderna i USA varit klart högre.

Syd Korea hade 1998 en relativ arbetskraftskostnad som motsvarade 19 procent av den svenska. Därefter uppvisade den relativa arbetskraftskostnaden en positiv trend fram till 2006, då nivån uppgick till knappt 40 procent av den svenska. Mellan 2007 och 2008 försvagades den sydkoreanska valutan kraftigt mot den svenska kronan vilket ledde till att den relativa arbetskraftskostnaden sjönk. Därefter vände utvecklingen och kurvan fortsatte att stiga till och med 2023. Under de två senaste åren har den sjunkit något och 2025 uppgick arbetskraftskostnaden i Syd Korea till 41 procent av den svenska.

Sammanfattning

Sett över hela perioden har Norges relativa arbetskraftskostnad stigit och 2025 var den 13 procent högre än den svenska. Även i Danmark har arbetskraftskostnaden ökat i förhållande till den svenska under perioden. I Finland har den relativa arbetskraftskostnaden förändrats i mindre utsträckning än i övriga nordiska länder. 2025 var arbetskraftskostnaden ungefär 10 procent lägre än den svenska.

Tysklands relativa arbetskraftskostnad har förändrats över tid och låg 7 procent över den svenska 2025. Storbritanniens relativa arbetskraftskostnad sjönk kraftigt fram till 2013. Sedan dess har den, efter viss upp och nedgång, på det stora hela stigit och 2025 var den 3 procent under den svenska nivån. Frankrikes arbetskraftskostnad låg strax över den svenska nivån 2025. Fram till 2022 befann den sig något under den svenska nivån nästan hela perioden.

Under nästintill hela perioden 1998–2025 har de svenska arbetskraftskostnaderna varit högre än det västeuropeiska genomsnittet. Under perioden 2010–2013 sjönk den relativa arbetskraftskostnaden för Västeuropa. Denna trend vände 2014 och sedan dess har skillnaden mellan Sverige och Västeuropa succesivt minskat över tid och sedan 2023 har de befunnit sig på en högre nivå än de svenska. 2025 var de 2 procent högre än de svenska.

Arbetskraftskostnaderna i Estland, Lettland och Litauen har varit betydligt lägre än i Sverige under hela perioden. En uppåtgående trend, där ländernas relativa arbetskraftskostnad kontinuerligt ökat uppvisas. Från periodens början fram till 2025 har den relativa arbetskraftskostnaden i Estland ökat från 9 till 41 procent, i Lettland från 7 till 31 procent och i Litauen från 8 till 34 procent. Även i övriga Öst- och Centraleuropa har arbetskraftskostnaderna varit mycket lägre än i svensk industri. Högst har de under hela perioden varit i Slovenien där de stigit från 32 till 63 procent av den svenska nivån mellan 1998 och 2025. Lägst har de varit i Bulgarien där de stigit från 4 till 22 procent.

Efter kraftiga ökningar kring millennieskiftet sjönk USA:s relativa arbetskraftskostnad till en lägre nivå där den förblev under ett drygt decennium. 2014 vände trenden och 2025 var arbetskraftskostnaderna i USA:s industri omkring 11 procent högre än i Sverige. Kanadas relativa arbetskraftskostnad har under perioden 1998–2025 fluktuerat kring 59–81 procent av den svenska. Japan har uppvisat en avtagande trend över tid. Arbetskraftskostnaden i

Sydkorea har ökat med tiden i förhållande till den svenska, men befinner sig på en avsevärt lägre nivå.

7. KONSUMENTPRISERNAS UTVECKLING

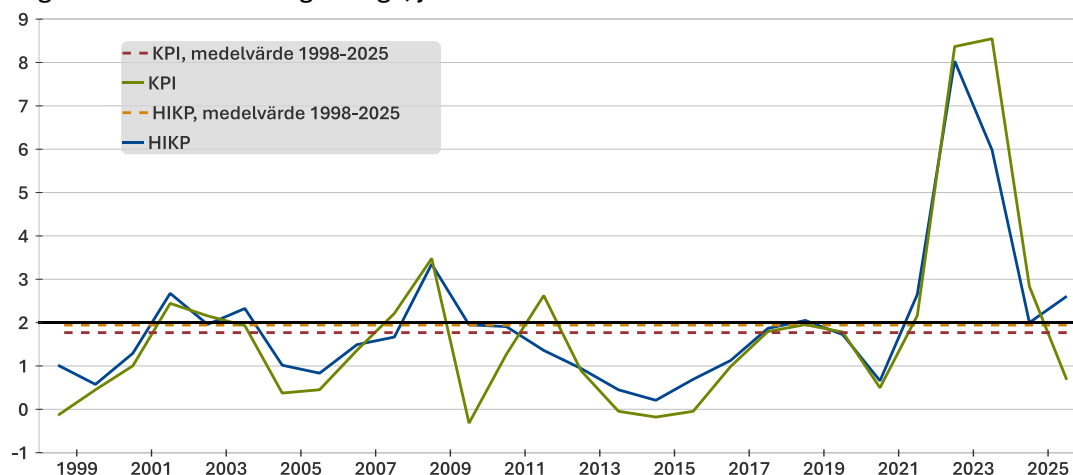
I kapitel sju görs en beskrivning av konsumentprisernas utveckling i olika länder. Kapitlet utgör en bakgrund till kapitel åtta, där de reala arbetskraftskostnadernas utveckling beskrivs.

Konsumentprisutvecklingen mäts på olika sätt i olika länder. Det i Sverige vedertagna måttet på konsumentprisutvecklingen (KPI) skiljer sig något från det inom EU mest använda måttet, HIKP⁵ (harmoniserat konsumentprisindex). I det inledande avsnittet, som behandlar konsumentprisutvecklingen i Sverige, presenteras därför en jämförelse mellan den svenska utvecklingen mätt med KPI och HIKP. I de efterföljande avsnitten används prisutvecklingen enligt HIKP för Sverige i de jämförelser som görs mellan länder.

Sverige

Konsumentpriserna (KPI) i Sverige har ökat med 1,8 procent per år i genomsnitt under perioden 1998–2025 (diagram 7.1). Över tid har KPI varierat kraftigt. Vid tre tillfällen, 1998, 2009 och 2013–2015 har prisutvecklingen varit negativ. 2022 steg inflationen mycket kraftigt och 2023 nådde den sin högsta nivå någonsin under perioden och blev 8,6 procent mätt med KPI. Detta bland annat till följd av pandemins påverkan på ekonomin. Detta genom exempelvis minskad produktion på grund av restriktioner i kombination med en förskjutning av efterfrågan från tjänster till varor, logistikproblem som ledde till ökade frakt och transportkostnader och höga energipriser till följd av kriget i Ukraina. Bortsett från 2022 och 2023 var inflationen som högst 2001, 2008 och 2011. 2025 var KPI-inflationen 0,7 procent.

Diagram 7.1 Prisutveckling Sverige, jämförelse KPI och HIKP 1998–2025

Källa: Eurostat HIKP, SCB KPI och Macrobond.

Om konsumentprisutvecklingen i stället mäts med harmoniserat konsumentprisindex, HIKP, var ökningen i genomsnitt 1,9 procent per år under perioden 1998–2025. De största avvikelserna mellan måtten återfinns 1998, 2009, 2011, 2023 och 2025. I samtliga fall är orsaken att Riksbankens ränteändringar slagit igenom på KPI. HIKP har en tendens att inte svänga lika

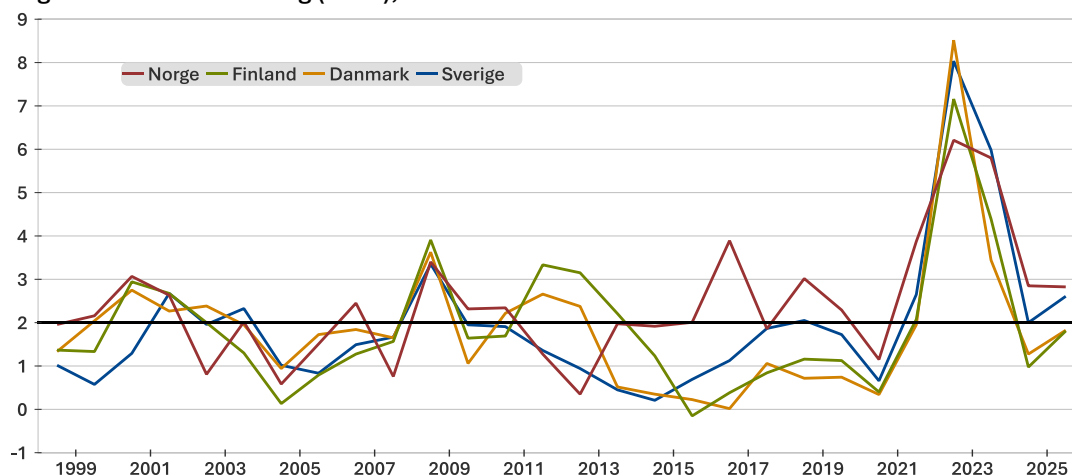
⁵ HIKP liknar det inhemska inflationsmålet KPIF som också är Riksbankens målvariabel för inflationsmålet.

mycket som KPI. En betydelsefull skillnad mellan KPI och HIKP är att HIKP inte beaktar egnahemsägarnas räntekostnader, vilket gör att Riksbankens ränteförändringar inte får samma direkta genomslag i HIKP som i KPI. 2025 var HIKP-inflationen 2,6 procent.

Norden

Sett till utvecklingen under hela perioden 1998–2025 finns en del likheter mellan de nordiska länderna (diagram 7.2). HIKP-inflationen har mestadels varit kring 2 procent under tidsperioden med vissa undantag. Under stora delar av 2010-talet var inflationen mycket låg i Sverige, Danmark och Finland. Norge avvek under denna period med högre inflation, närmare eller något över 2 procent. Samtliga nordiska länder drabbades av den kraftiga inflationsuppgången 2022 men i varierande grad. Även i vilken takt som inflationen har sjunkit skiljer sig åt där Norge haft en högre inflation än övriga länder sedan dess.

Diagram 7.2 Prisutveckling (HIKP), Norden 1998–2025

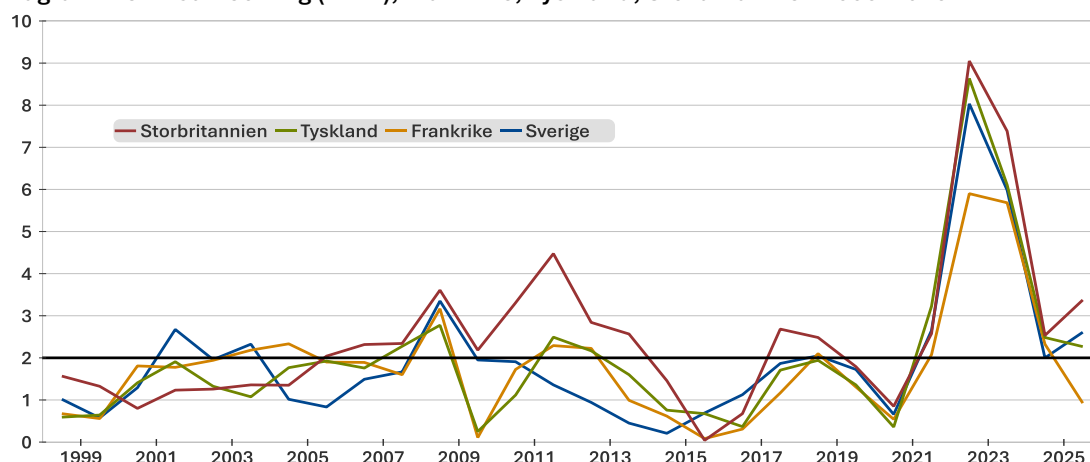

Källa: Eurostat HIKP och Macrobond.

Västeuropa

Diagram 7.3 visar prisutvecklingen i Frankrike, Tyskland och Storbritannien samt Sverige. Utvecklingen i de olika länderna har följts åt till viss del över tid. Storbritannien utmärker sig med att under perioden 2008–2014 ha haft en betydligt högre prisökningstakt än övriga länder. 2015 stod prisutvecklingen i stort sett stilla i Frankrike, Storbritannien och Sverige och var låg i Tyskland, för att därefter öka till och med 2018. Både 2019 och 2020 skedde en nedgång av inflationstakten i samtliga länder. Under 2021 ökade inflationen återigen för att under 2022 stiga till historiskt höga nivåer. Under 2023 vände inflationen nedåt men i olika snabb takt och fortsatte sjunka under 2024. 2025 steg inflationen i Storbritannien till 3,4 procent samtidigt som den fortsatte sjunka i Tyskland och Frankrike till 2,3 respektive 0,9 procent.

Diagram 7.3 Prisutveckling (HIKP), Frankrike, Tyskland, Storbritannien 1998–2025

Källa: Eurostat HIKP, Office for National Statistics (ONS) CPI och Macrobond. CPI används för Storbritannien.

Central- och Östeuropa

Prisökningstakten har genomgående varit högre i de central- och östeuropeiska länderna jämfört med länderna i Västeuropa (tabell 7.1). Jämfört med Västeuropa är också skillnaden mellan länderna större. Under 2025 var också inflationen högre i de flesta central- och östeuropeiska länderna jämfört med det västeuropeiska genomsnittet.

Tabell 7.1 Prisutveckling Central- och Östeuropa (HIKP)

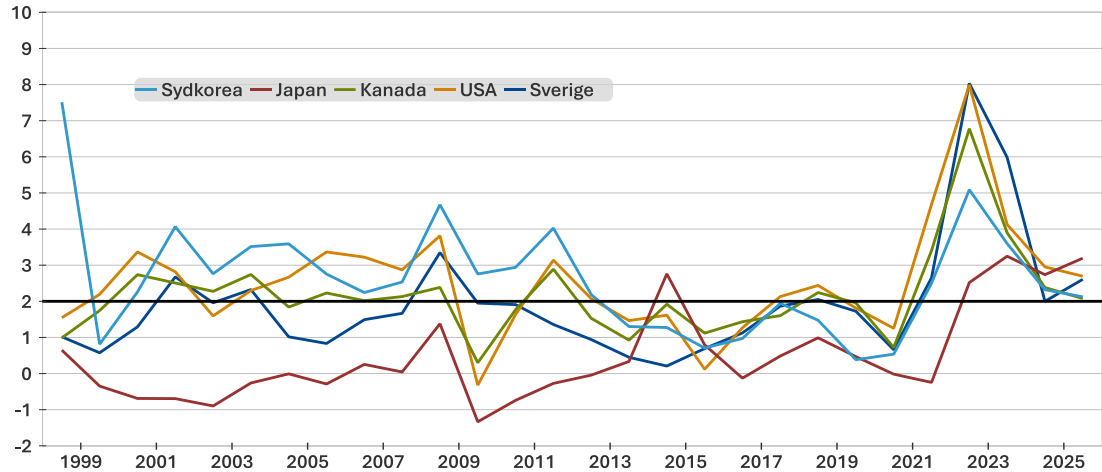
	Genomsnittlig prisökning 1998–2025	Genomsnittlig prisökning 2025
Estland	4,3	4,8
Ungern	5,6	4,4
Slovakien	4,2	4,2
Lettland	4,0	3,8
Bulgarien	4,6	3,5
Litauen	3,3	3,4
Polen	3,9	3,4
Slovenien	3,5	2,5
Tjeckien	3,2	2,3
Sverige	1,9	2,6
Västeuropa*	1,9	2,4
Central- och Östeuropa**	4,1	3,6

Källa: Eurostat HIKP. *KIX-vägt. **Ovägt medelvärde.

Utomeuropeiska länder

I USA och Kanada har prisökningstakten i stor mån samvarierat över perioden 1998–2025 (diagram 7.4). Det är tydligt att inflationstakten sköt i höjden 2022 även i de utomeuropeiska länderna, men att den redan under 2023 avtog till mer normala nivåer. 2025 hade USA en inflationstakt på ungefär 2,7 procent och Kanada på 2,1 procent. Japan hade en låg inflation sett över i stort sett hela perioden. 2021 var den negativ, men sedan 2022 har den haft en positiv utveckling. Sydkorea hade en högre inflationstakt än övriga länder fram till 2012 men utvecklingen har därefter mer liknat den i övriga länder.

Diagram 7.4 Prisutveckling, Kanada, USA, Japan, Sydkorea 1998–2025

Källa: Nationella källor och Macrobond.

Sammanfattning

I genomsnitt var den svenska inflationen 1,9 procent (1,7 procent mätt med KPI) under perioden 1998–2025 vilket kan jämföras med 2,1 procent för Västeuropa.

Den genomsnittliga prisutvecklingen för hela Västeuropa har varierat över tid. 2025 uppgick den till 2,4 procent. Storbritannien är det västeuropeiska land som haft högst prisutveckling sett över hela perioden.

Prisökningstakten i de central- och östeuropeiska länderna har generellt sett varit högre än i Västeuropa under perioden 1998–2025. Även 2025 var inflationen högre i de flesta central- och östeuropeiska länder jämfört med det västeuropeiska genomsnittet.

USA, Kanada och Sydkorea har uppvisat inflationstakter på liknande nivå som de västeuropeiska länderna. Japan har haft en prisutveckling på i genomsnitt 0,2 procent per år mellan 1998 och 2025.

Tabell 7.2 Prisutveckling Alla länder (HIKP eller motsvarande)

Land	1998–2025	2025	Land	1998–2025	2025
Belgien	2,3	3,0	Polen	3,9	3,4
Bulgarien	4,6	3,5	Portugal	2,2	2,2
Danmark	1,8	1,8	Slovakien	4,2	4,2
Estland	4,3	4,8	Slovenien	3,5	2,5
Finland	1,9	1,8	Spanien	2,3	2,7
Frankrike	1,8	0,9	Storbritannien	2,5	3,4
Irland	2,0	2,1	Sverige	1,9	2,6
Italien	2,1	1,6	Sydkorea	2,5	2,0
Japan	0,2	1,0	Tjeckien	3,2	2,3
Kanada	2,0	1,9	Tyskland	1,9	2,2
Lettland	4,0	3,8	Ungern	5,6	4,4
Litauen	3,3	3,4	USA	2,4	2,0
Nederländerna	2,4	3,0	Österrike	2,3	3,6
Norge	2,4	2,8	Snitt alla länder*	2,7	2,6

Källa: Eurostat HIKP och nationella källor. *Ovägt medelvärde.

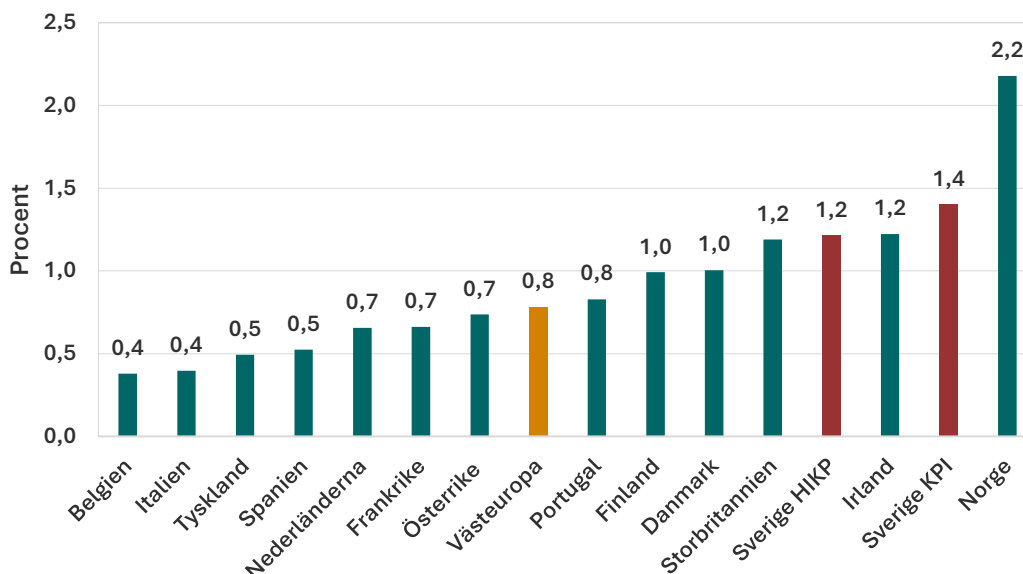
8. REALA ARBETSKRAFTSKOSTNADER

Kapitel åtta beskriver de reala arbetskraftskostnadernas utveckling. Som mått på konsumentpriserna används HIKP för samtliga länder utom Sverige, där KPI används som mått på inflationen. För ökad jämförbarhet med andra länder presenteras dock även de reala arbetskraftskostnadernas utveckling beräknat med HIKP.

Västeuropa

Som framgår av kapitel 3 ökade arbetskraftskostnaderna inom tillverkningsindustrin i Sverige med i genomsnitt 3,2 procent per år under perioden 1998–2025. Konsumentpriserna ökade under samma period med 1,9 procent per år. Det medför att i reala termer ökade arbetskraftskostnaderna i Sverige med 1,2 procent per år under perioden 1998–2025 (1,4 procent med inflationen mätt med KPI).

Diagram 8.1 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa 1998–2025

Källa: Labour Cost Index, Eurostat HIKP, Konjunkturinstitutet KPI

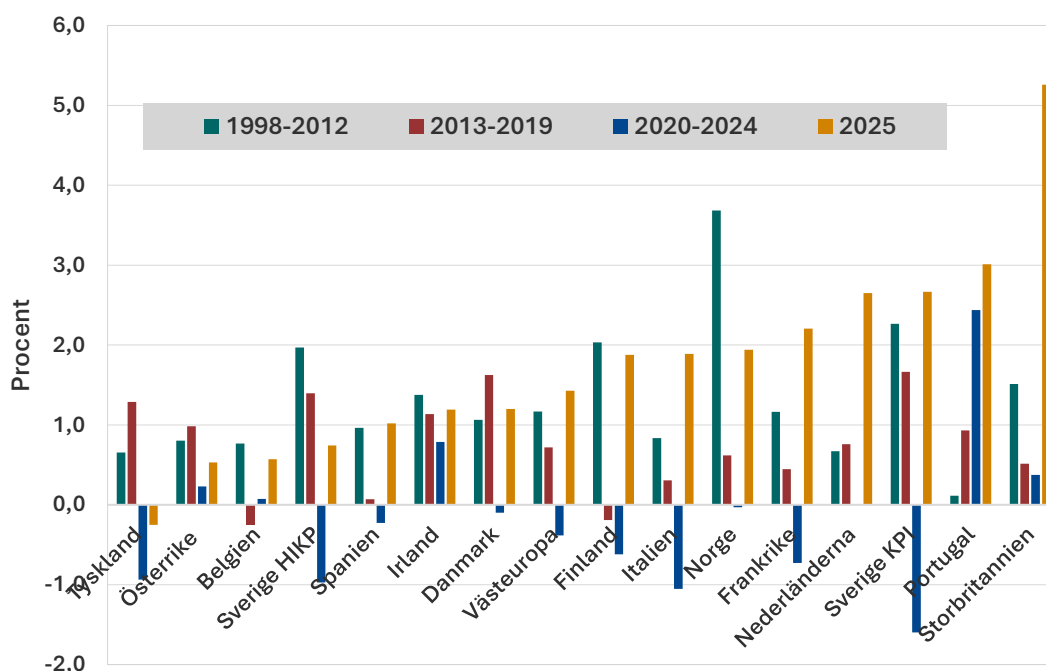
En real ökningstakt på 1,2 procent per år ger Sverige en hög placering i jämförelse med andra västeuropeiska länder. Som framgår av diagrammet uppvisade Norge snabbast utveckling av de reala arbetskraftskostnaderna med en ökningstakt på 2,2 procent per år. I genomsnitt steg de nominella arbetskraftskostnaderna i Västeuropa med 2,9 procent och priserna med 2,1 procent per år under perioden 1998–2025, vilket ger en real ökningstakt på 0,8 procent årligen. Att de reala arbetskraftskostnaderna i Sverige ökade betydligt snabbare än i Västeuropa beror dels på att de svenska prisökningarna var bland de lägsta i Västeuropa under perioden, dels på att arbetskraftskostnadernas nominella ökningstakt var bland de högre.

De reala arbetskraftskostnaderna har ökat i samtliga västeuropeiska länder under perioden, men skillnaderna i ökningstakt mellan länderna är betydande. Sett över hela tidsperioden 1998–2025 är den totala ökningen av de reala arbetskraftskostnaderna i svensk industri 41,3 procent (48,8 procent när KPI

används som inflationsmått). Det kan jämföras med Belgien som uppvisade totala ökningar på endast 11,2 procent under perioden.

2025 uppvisade Storbritannien den snabbaste ökningen av de reala arbetskraftskostnaderna, där de ökade med 5,3 procent. I Tyskland sjönk reallönerna med 0,3 procent. De svenska reallönerna ökade med 0,7 procent med HIKP som inflationsmått och steg med 2,7 procent om KPI används för att mäta inflationen. I Västeuropa steg de reala arbetskraftskostnaderna med 1,4 procent. Jämfört med perioden 2020–2024 har reallönerna haft en högre ökningstakt 2025 i samtliga länder.

Diagram 8.2 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025

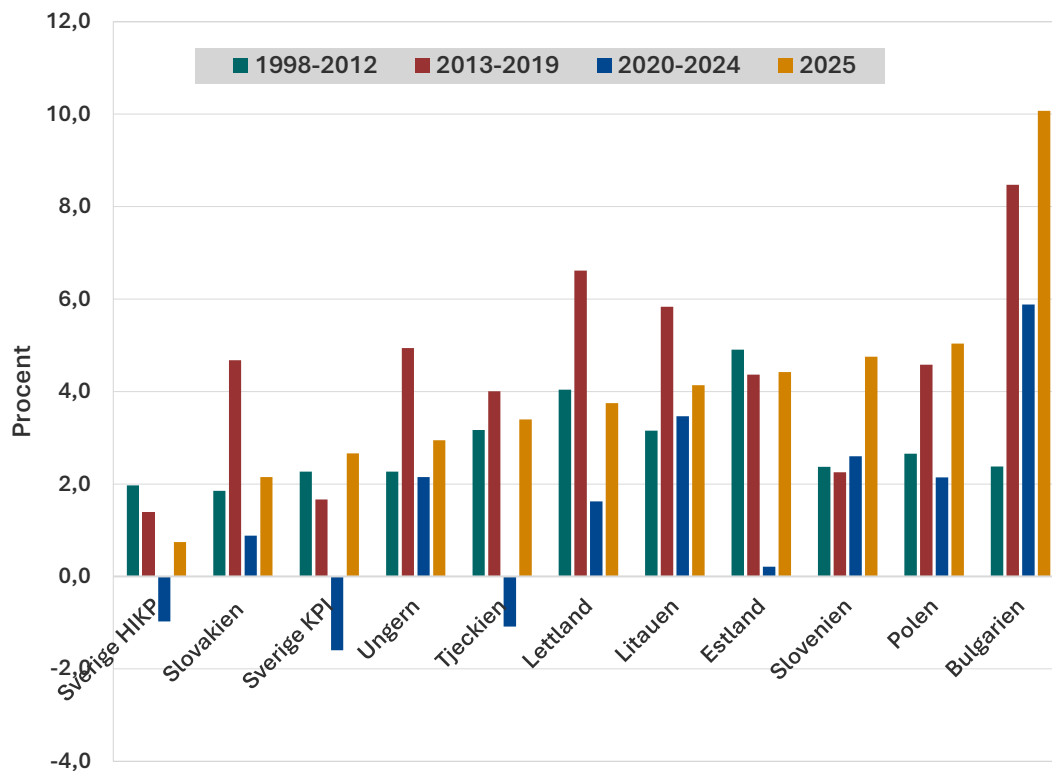

Källa: Labour Cost Index, Eurostat HIKP, Konjunkturinstitutet KPI

Central-och Östeuropa

De reala arbetskraftskostnaderna har ökat i samtliga central- och östeuropeiska länder under perioden 1998–2025 (diagram 8.3). Som framgår av kapitel 3 ökade de nominella arbetskraftskostnaderna i Central- och Östeuropa i betydligt snabbare takt än i Sverige. Det har, trots att även inflationstakterna varit högre, på det stora hela lett till högre reala arbetskraftskostnadsökningar än i svensk industri.

Diagram 8.3 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Central- och Östeuropa, 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025

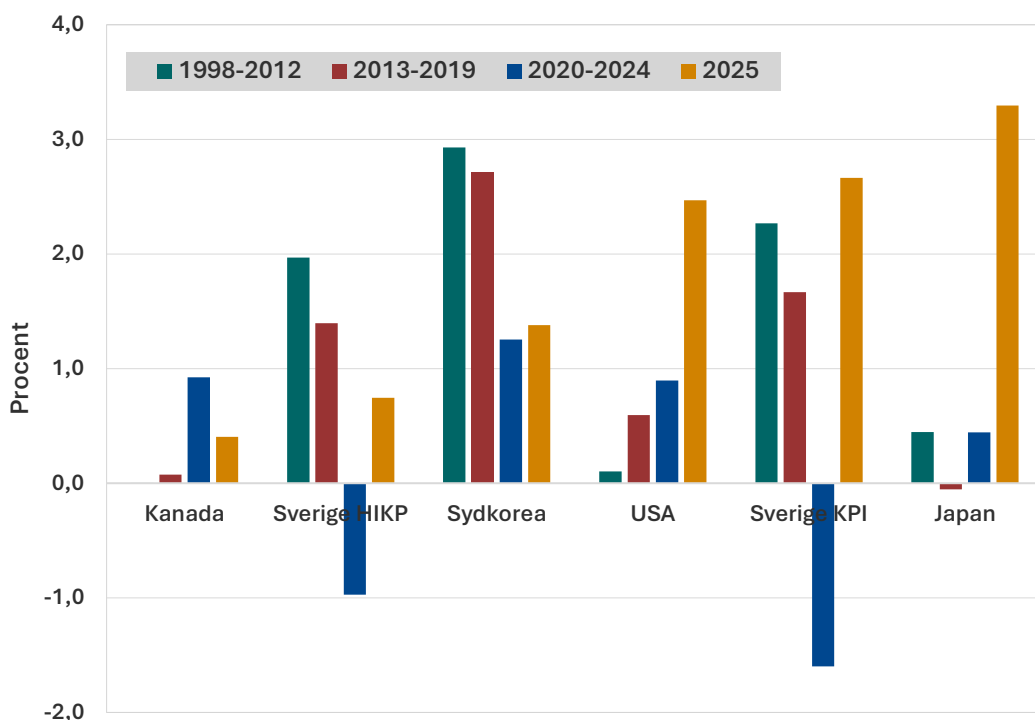

Källa: Labour Cost Index, Eurostat HKP, Konjunkturinstitutet KPI

Länder utanför Europa

Vid jämförelse av ökningstakten i Sverige med de utomeuropeiska länderna placerar sig Sverige högt under de två första perioderna, där reallönerna ökade snabbare än i både Kanada, USA och Japan. Under 2020–2024 sjönk de reala arbetskraftskostnaderna i Sverige och ökningstakten var lägre än i de utomeuropeiska länderna. 2025 uppvisade samtliga utomeuropeiska länder en positiv utveckling av de reala arbetskraftskostnaderna.

Diagram 8.4 Real ökning av arbetskraftskostnaden, länder utanför Europa, 1998–2012, 2013–2019, 2020–2024 och 2025

Källa: OECD MEI, Eurostat Labour Cost Index, Konjunkturinstitutet och IMF

Sammanfattning

Sveriges reala arbetskraftskostnader har ökat med i genomsnitt 1,2 procent per år under perioden 1998–2025 (1,4 procent mätt med KPI). Bland de västeuropeiska länderna överträffas det endast av Norge och är ungefär samma takt som på Irland. Genomsnittet för de västeuropeiska länderna var 0,8 procent under perioden 1998–2025. I Central- och Östeuropa har utvecklingen av de reala arbetskraftskostnaderna över lag varit snabbare än i Sverige.

I svensk industri ökade de reala arbetskraftskostnaderna med 2 procent per år under perioden 1998–2012 och med 1,4 procent per år 2013–2019 (beräknat med HIKP som inflationsmått). 2020–2024 sjönk de reala arbetskraftskostnaderna med 1,0 procent per år och 2025 ökade de med 0,7 procent.

9. KÄLLOR, DEFINITIONER OCH METODER

Arbetskraftskostnad

Nivåer och förändringar i arbetskraftskostnad skiljer sig åt beroende på vilken källa som används. För att beskriva *nivån* på arbetskraftskostnaden används i denna rapport Eurostats Labour Cost Survey (LCS) för de europeiska länderna och uppgifter från OECD STAN för övriga länder. För att beskriva *utveckling* av arbetskraftskostnaderna används uppgifter från Eurostats Labour Cost index (LCI) och OECD:s Main Economic Indicators (MEI). Sedan EU-utträdet uppdateras Storbritanniens siffror inte hos Eurostat. Från och med 2020 används i stället Average Labour Compensation per Hours worked (ALCH) som inhämtas från Office for National Statistics för att följa arbetskraftskostnadernas utveckling.

LCI

LCI är ett europeiskt löne- och arbetskraftskostnadsindex som publiceras kvartalsvis av Eurostat. Index är satt till 2020=100. I denna rapport används arbetskraftskostnadsindexet som speglar utvecklingen av den totala arbetskraftskostnaden per timme. I LCI ingår både arbetare och tjänstemän inom tillverkningsindustrin. LCI redovisas bara som förändring från kvartal till kvartal eller från år till år.

LCS

Eurostats LCS är en undersökning som genomförs vart fjärde år. I LCS finns det uppgifter på den totala arbetskraftskostnaden per timme, uppdelat på olika branscher. Statistiken omfattar både arbetare och tjänstemän. Undersökningen innehåller uppgifter för alla EU-länder samt Norge.

I denna rapport har LCS använts för att beräkna nivåerna på arbetskraftskostnaden för de europeiska länderna. Uppgifter från LCI har använts till att räkna fram de uppskattade nivåerna på arbetskraftskostnaderna för perioden 1998–2025, utifrån nivån i LCS 2020. Nivån avser arbetskraftskostnaden per timme inom tillverkningsindustrin exklusive lärlingslöner.

OECD STAN

För de utomeuropeiska länderna hämtas arbetskraftskostnadens nivå per timme från OECD:s databas STAN⁶ (STRUCTURAL ANALYSIS database). Denna databas har som syfte att möjliggöra studier av industrin i olika länder med avseende på olika områden såsom produktion, produktivitet, arbetsmarknad, med mera. Den huvudsakliga källan för databasen är de olika ländernas nationalräkenskaper som vid behov kompletteras med uppskattningar utifrån information från andra undersökningar från antingen nationella källor, Eurostat eller OECD:s egna data. I STAN finns i dagsläget data som mest till och med 2024 för de länder som studeras i denna rapport (till och med mellan 2018 och 2024 beroende på land). För att få en uppfattning om ländernas

⁶ För mer information kring databasen, se <https://www.oecd.org/sti/ind/stanstructuralanalysisdatabase.htm>

arbetskraftskostnadsnivåer för hela perioden 1998–2025 har OECD:s databas Main Economic Indicators använts för att estimerarivån för de år som inte finns med i databasen.

Priser

För att beräkna utvecklingen av de reala arbetskraftskostnaderna deflateras utvecklingen av de nominella arbetskraftskostnaderna med konsumentprisutvecklingen. Konsumentprisutvecklingen mäts på olika sätt i olika länder. För de europeiska länderna används i denna rapport det av Eurostat beräknade harmoniserade konsumentprisindex (HIKP). För Sverige används också det av SCB beräknade Konsumentprisindex (KPI).

I kapitlet om konsumentprisutvecklingen görs också en jämförelse av konsumentprisutvecklingen beräknat enligt KPI respektive HIKP för svensk del. För övriga länder används uppgifter om Consumer Price Index (CPI) från International Monetary Fund (IMF).

Växelkurs

Växelkursen mäts genom ett årsgenomsnitt av valutakursen för respektive lands valuta mot den svenska kronan och finns att tillgå i Riksbankens valutakursdatabas.

Vikter

För att beräkna genomsnitt av arbetskraftskostnadernas nivå och utveckling för grupper av länder måste uppgifterna för de olika länderna vägas samman. För att göra det används i denna rapport vikter som Konjunkturinstitutet har tagit fram när de skapar kronindex (KIX). Från 2016 har Riksbanken ansvaret för att beräkna vikterna. KIX-vikterna för respektive land beaktar landets betydelse som importör av svenska bearbetade varor och landets betydelse som konkurrent på Sveriges exportmarknader för bearbetade varor samt landets betydelse på den totala råvarumarknaden. I rapporten används vikterna för 2025.

www.fackeninomindustrin.se